

-ร่าง-

**แผนพัฒนาท้องถิ่น
(พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)**

**องค์การบริหารส่วนตำบลควนซุ่ม
อ.ร้อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช**

**เอกสารประกอบการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570)**

คำนำ

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570) องค์การบริหารส่วนตำบลควนชุมจัดทำขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ.2548 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2561 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 7467 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2563 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นของตำบลควนชุม ซึ่งเป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสถานการณ์ปัจจุบัน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน รวมทั้งการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม โดยนำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นไปจัดทำงบประมาณตามปีที่กำหนดไว้

องค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม มีความตั้งใจที่จะบริหารงานให้เป็นไปตามแผนฉบับนี้ และจะเกิดประโยชน์หากประชาชนในท้องถิ่น ให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนร่วมติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่น

แผน

งานวิเคราะห์นโยบายและ

องค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1.ด้านกายภาพ

1

2.ด้านการเมือง/การปกครอง

2

3.ประชากร

3

4.สภาพทางสังคม

3

5.ระบบบริการขั้นพื้นฐาน

4

6.ระบบเศรษฐกิจ

5

7.ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

6

8.ทรัพยากรธรรมชาติ

8

9.อื่น ๆ ตำบลควนชุมมีปราชญ์ท้องถิ่นด้านต่าง ๆ

8

ส่วนที่ 2

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

9

2.ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

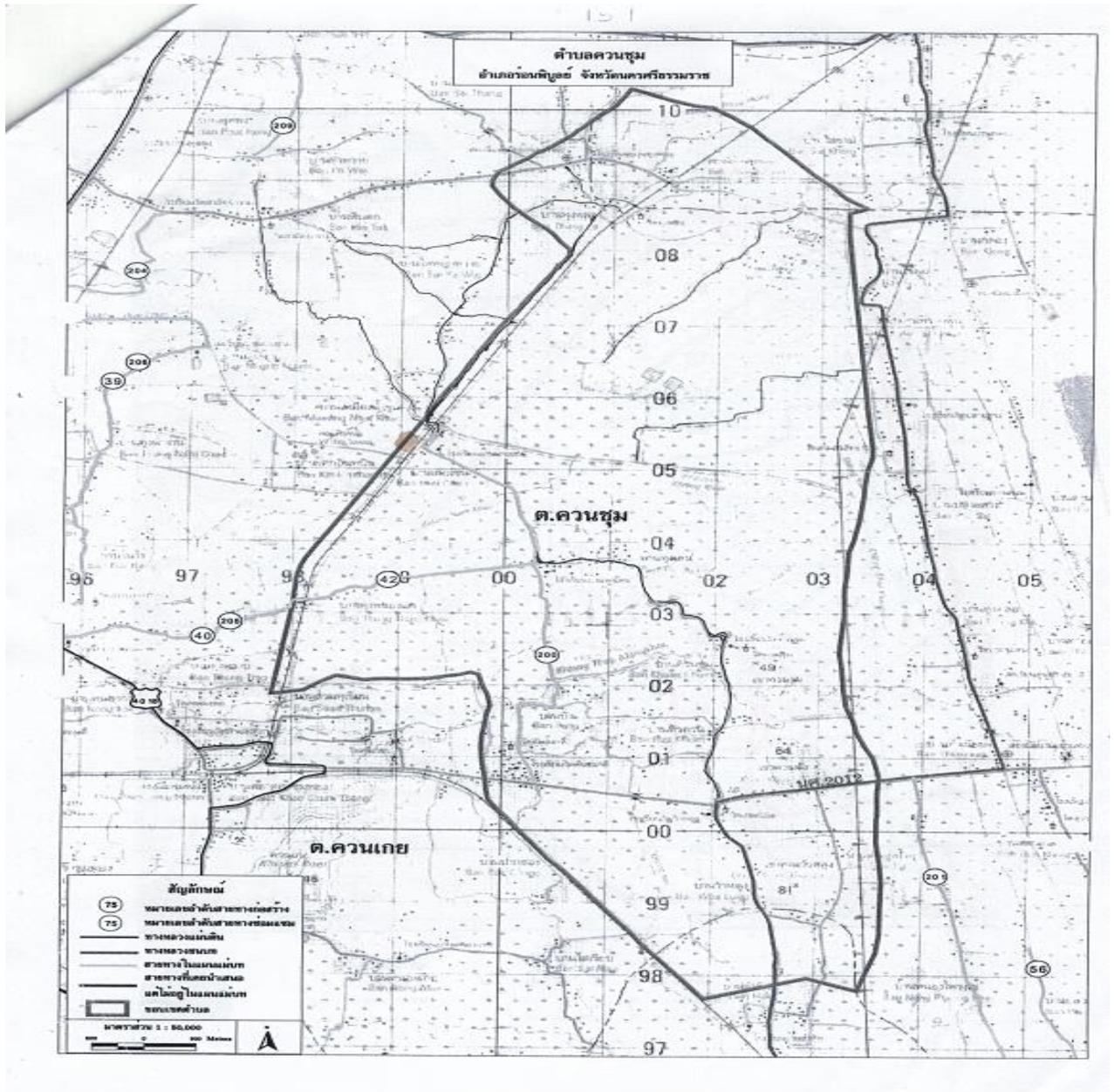
46

	3.การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	52
ส่วนที่ 3	การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	
	1.ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน	56
	2.บัญชีโครงการพัฒนาท้องถิ่น	
	-บัญชีสรุปโครงการพัฒนา (ผ.01)	57
	-รายละเอียดโครงการพัฒนา (ผ.02)	59
	-รายละเอียดโครงการพัฒนา (ผ.02/2)	132
	-บัญชีครุภัณฑ์ (ผ.03)	135
ส่วนที่ 4	การติดตามและประเมินผล	137
	1.การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์	137
	2.การติดตามและประเมินผลโครงการ	137
	3.สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น	139
	4.ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต	149
ภาคผนวก	ข การประเมินคุณภาพของแผน	

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล ตำบลควนชุม อยู่ในอำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่โดยประมาณ 48.02 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 19,682 ไร่ พื้นที่จำแนกตามประเภทเอกสารสิทธิ์ โฉนดที่ดินประมาณ 18,712 ไร่ นส.3ก ประมาณ 2,700 ไร่ และนส.3 ประมาณ 1,061 ไร่

/1.2 ลักษณะ...

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ สภาพพื้นที่ตำบลควนชุมส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มทุ่งนาในพื้นที่หมู่ที่ 2,4,7 และพื้นที่ราบลุ่มสลับกับเนินที่ราบสูงในพื้นที่หมู่ที่ 1,3,5,6 สลับกันไปมา

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะทั่วไป ของตำบลควนชุม จัดอยู่ในประเภทที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ทำให้มีฤดูกาลเพียง 2 ฤดู เท่านั้น คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน โดยในราวเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน จะเป็นฤดูร้อน ฝนฟ้าจะไม่ตก อากาศค่อนข้างร้อน

ระหว่างช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม จะเริ่มเข้าสู่ฤดูฝน และจะมีฝนตกหนาแน่นในระยะเดือนพฤศจิกายน-มกราคม ซึ่งในระยะนี้จะเป็นสาเหตุให้น้ำหลากเกือบทุกปี

ตำบลควนชุมตั้งอยู่ในเขตโซนร้อนเช่นเดียวกับตำบลอื่นๆ ในพื้นที่อำเภอร้อนพิบูลย์มีฝนตกชุกสลับกับหน้าร้อนตามฤดูกาล ซึ่งบางครั้งเป็นปัญหาอุปสรรคในการทำนาและการประกอบอาชีพทางการเกษตรอื่น ๆ

1.4 ลักษณะของดิน พื้นที่บางส่วนเป็นดินเหนียว บางส่วนเป็นดินทราย และบางส่วนเป็นร่วน

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติสำหรับการอุปโภค-บริโภคและเพื่อการเกษตรในพื้นที่ตำบลควนชุมไม่เพียงพอต่อความต้องการของชาวบ้าน รวมทั้งแหล่งน้ำที่จัดสร้างขึ้นมาใหม่ยังไม่มีมาตรฐานเพียงพอที่จะกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดฤดูกาล

-คลองโพธิ์ คลองน้ำขุ่น คลองเทพมงคล คลองเหมืองหนองแค คลองบ้านหัวควน คลองมะกอก คลองทุ่งนาจีน คลองบ้านแพง

-เหมืองหนองแค เหมืองสะพานจิก เหมืองมหาชัย เหมืองห้วยโหมง

1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้ ตำบลควนชุมไม่มีพื้นที่ป่าไม้ มีเฉพาะพื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน จำนวนประมาณ 175 ไร่

2.ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง ตำบลควนชุมมีระยะทางจากอำเภอร้อนพิบูลย์ไปทางทิศตะวันตกผ่านตำบลร้อนพิบูลย์ เทศบาลตำบลเขาชุมทอง ประมาณ 10 กิโลเมตร

ทิศเหนือ จดตำบลเสาชง ตำบลหินตก อำเภอร้อนพิบูลย์

ทิศใต้ จดตำบลควนหนองคว่า อำเภอจุฬาภรณ์

ทิศตะวันออก จดตำบลควนพัง อำเภอร้อนพิบูลย์

ทิศตะวันตก จดเขตตำบลควนเกย และตำบลร้อนพิบูลย์

2.2 การเลือกตั้ง ตำบลควนชุมมีหน่วยเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภา จำนวน 11 หน่วยการเลือกตั้ง

2.3 การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ได้บัญญัติให้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเปลี่ยนชื่อจากสภาตำบลควนชุม อำเภอร้อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2539

/3.ประชากร...

3.ประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร ปี 2561-2564

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน (หลังคาเรือน)				จำนวน ราษฎร				ชื่อผู้ปกครองหมู่บ้าน
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
1	บ้านควน ชุม	130	130	134	136	509	510	512	507	นายชัยโรจน์ แก้วบุญ ทอง
2	บ้านไทร ทอง	382	384	386	390	1,216	1,219	1,216	1,210	นายเจริญ คงเหลือ
3	บ้านบึง	619	622	634	648	2,236	2,244	2,266	2,275	นายจารึก พลเดช
4	บ้านทุ่งเลน	245	247	250	255	731	738	746	742	นายหิรัญ ชุมทอง
5	บ้านทุ่งยาง	251	253	260	260	854	855	834	823	นายจรินทร์ คงเช็นต์
6	บ้านหัว ควน	227	229	234	239	868	872	874	884	นายนิรวัฒน์ วัฒนสังข์
7	บ้านทุ่งหล่อ	566	571	584	594	2,001	2,005	2,000	2,016	นายเกียรติศักดิ์ แซ่ दान
รวม		2,420	2,436	2,482	2,522	8,415	8,443	8,448	8,457	

3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

หมู่ที่	จำนวน ราษฎร	ชาย(อายุ)				หญิง(อายุ)			
		ต่ำกว่า 18 ปี	18-60ปี	60ปี ขึ้นไป	รวม	ต่ำกว่า 18ปี	18-60ปี	60ปี ขึ้นไป	รวม
1	507	56	161	38	255	60	141	51	252
2	1,210	126	378	98	602	126	344	138	608
3	2,275	252	696	181	1,129	232	663	251	1,146
4	742	65	252	63	380	63	211	88	362
5	823	95	246	57	398	91	240	94	425
6	884	96	295	67	458	98	236	92	426
7	2,016	200	634	150	984	227	608	197	1,032
รวม	8,457	890	2,662	654	4,206	892	2,443	911	4,251

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ 2/9/2564

จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

4.สภาพทางสังคม

4.1 การศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน

- 1.โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ ตั้งอยู่หมู่ที่ 2
- 2.โรงเรียนวัดคันธมาลี ตั้งอยู่หมู่ที่ 3
- 3.โรงเรียนบ้านทุ่งเลน ตั้งอยู่หมู่ที่ 4

- 4.โรงเรียนวัดวัวหลุง ตั้งอยู่หมู่ที่ 5
5.โรงเรียนบ้านเกยเซน ตั้งอยู่หมู่ที่ 4

/ศูนย์พัฒนา...

-4-

-ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน จำนวน 3 แห่ง

- 1.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดคันธมาลีตั้งอยู่หมู่ที่ 6 สังกัด อบต.ควนชุม
- 2.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทุ่งหล่อตั้งอยู่หมู่ที่ 2 สังกัด อบต.ควนชุม
- 3.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ควนชุม ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 สังกัด อบต.ควนชุม

4.2 สาธารณสุข มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล/หมู่บ้าน 2 แห่ง

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งหล่อ ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลควนชุม
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบึง ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลควนชุม
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 127 คน

4.3 อาชญากรรม ไม่มีข้อมูลแต่ในพื้นที่ที่มีที่פקสายตรวจ สภ.ร่อนพิบูลย์ ประจำตำบลควนชุม ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2,3 ตำบลควนชุม

4.4 ยาเสพติด ปัญหายาเสพติดไม่มีการแจ้งอย่างเป็นทางการแต่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลควนชุมได้รับงบประมาณและได้จัดทำโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กิจกรรมค่าใช้จ่ายสำหรับส่งเสริมการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติดและส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดตามที่จังหวัดกำหนดและสั่งการ และองค์การบริหารส่วนตำบลควนชุมมีการณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรมให้ความรู้ ตามอำนาจหน้าที่

4.5 การสังคมสงเคราะห์ ในตำบลมีผู้สูงอายุ จำนวน 1,419 คน ผู้พิการ จำนวน 290 คน ผู้ป่วยเอดส์ จำนวน 11 คน

5. การบริการขั้นพื้นฐาน

5.1 การคมนาคมขนส่ง การคมนาคมในเขตพื้นที่ตำบลควนชุมยังไม่สะดวกเส้นทางคมนาคมส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐานทำให้เกิดปัญหามาเป็นระยะเวลายาวนานและต่อเนื่อง

- ถนนลาดยาง 7 สาย -ถนนคอนกรีต 44 สาย -ถนนลูกรัง,ถนนหินคลุก 54 สาย

5.2 การไฟฟ้า ไฟฟ้าสาธารณะและไฟฟ้าขยายเขตมีครบทุกหมู่บ้านแต่มีเสาไฟฟ้าไม่ครบทุกจุด

5.3 การประปา ในพื้นที่ตำบลควนชุมมีประปาหมู่บ้านทั้งหมด 21 แห่ง เป็นประปาผิวดิน จำนวน 4 แห่ง ประปาบาดาล จำนวน 17 แห่ง ดังนี้

5.3.1 ประปาผิวดิน จำนวน 4 แห่ง ดังนี้

- บ้านบึงเหนือ หมู่ที่ 3 (กรมทรัพยากรน้ำ เขต 6 จังหวัด ตรัง)
- บ้านหนองสระ หมู่ที่ 3 (อบต.ควนชุม)
- บ้านหนองสระ หมู่ที่ 3 (อบต.ควนชุม/เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ)

- บ้านหัวควน หมู่ที่ 6 (อบต.ควนชุม/เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ)

5.3.2 ประปาบาดาล จำนวน 22 แห่ง ดังนี้

- บ้านควนชุม หมู่ที่ 1 (กรมทรัพยากรน้ำ เขต 6 จังหวัด ตรัง)
- บ้านไสตัน(วัดเก่า) หมู่ที่ 2 (อบจ.นครศรีธรรมราช)
- บ้านบึงไต้ หมู่ที่ 3 (กรมทรัพยากรน้ำ เขต 6 จังหวัด ตรัง)
- บ้านอาจารย์สำเร็จ หมู่ที่ 3 (อบจ.นครศรีธรรมราช)
- บ้านทุ่งเลน หมู่ที่ 4 (กรมทรัพยากรน้ำ เขต 6 จังหวัด ตรัง)
- บ้านวัวหลุง หมู่ที่ 5 (อบต.ควนชุม)

/บ้านทุ่งยาง...

-5-

- บ้านทุ่งยาง หมู่ที่ 5 (กรมทรัพยากรน้ำ เขต 6 จังหวัด ตรัง)
- บ้านนายปาน หมู่ที่ 5 (อบต.ควนชุม)
- บ้านนางอารีย์ หมู่ที่ 5 (อบต.ควนชุม)
- บ้านนายชะอุ่ม หมู่ที่ 5 (อบต.ควนชุม)
- โรงเรียนวัดวัวหลุง หมู่ที่ 5 (กรมทรัพยากรน้ำ เขต 6 จังหวัด ตรัง)
- บ้านหัวควน หมู่ที่ 6 (กรมทรัพยากรน้ำ เขต 6 จังหวัด ตรัง)
- บ้านหัวควน อบต.ควนชุม (กรมทรัพยากรน้ำ เขต 6 จังหวัด ตรัง)
- บ้านหัวควน อบต.ควนชุม (กรมโยธาธิการ)
- บ้านนางยินดี รามมณี หมู่ที่ 7 (กรมทรัพยากรน้ำ เขต 6 จังหวัด

ตรัง)

- บ้านทุ่งคา หมู่ที่ 7 (อบต.ควนชุม)
- บ้านผู้ใหญ่เกียรติศักดิ์ หมู่ที่ 7 (อบต.ควนชุม)
- ซอยสุขใจ หมู่ที่ 2
- หน้าค่ายมวย หมู่ที่ 2
- บ้านลุงเต็ม หมู่ที่ 7
- บ้านนายสนิท ขวัญแก้ว หมู่ที่ 7 (อบต.ควนชุม)
- บ้านนายพร้อม เมฆทอง หมู่ที่ 7 (อบต.ควนชุม)

5.4 โทรศัพท์ ประชากรในพื้นที่ใช้โทรศัพท์ส่วนตัว เช่น โทรศัพท์มือถือ โทรศัพท์บ้าน

5.5 ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือการขนส่ง ประชาชนตำบลควนชุมจะใช้บริการไปรษณีย์อำเภออ่อนพิบูลย์หรืออำเภอพื้นที่ใกล้เคียง และการบริการการขนส่งของเอกชน เช่น เคอรี่ เอ็กเพรส ในการส่งไปรษณีย์

6. ระบบเศรษฐกิจ

6.1 การเกษตร ตำบลควนชุมมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 19,682 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร 16,402 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของพื้นที่ทั้งหมด เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ

เกษตรกรรม ตามอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ เช่น ทำนา สวนยางพารา สวนผลไม้ ไร่นาสวนผสม มีบางส่วนในหมู่บ้านที่ราบลุ่มประกอบอาชีพค้าขายเพราะราคาพืชผลทางการเกษตร ขึ้นๆ ลงๆ ไม่แน่นอน โดยประชากรในตำบลมีอาชีพทำนา ราษฎรส่วนใหญ่ในเขตตำบลควนชุมมีอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก ประมาณร้อยละ 40 ของประชากรทั้งตำบล เนื่องจากมีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม โดยมีกระจายในทุกหมู่บ้าน ทำสวน ราษฎรในหมู่ที่ 1,3,4,5,6 ประกอบอาชีพทำสวนยางสลับกับการทำนา โดยปลูกในพื้นที่ราบสูง ซึ่งมีไม่มากนัก ประมาณร้อยละ 35 ของประชาชนทั้งตำบล เลี้ยงสัตว์ ราษฎรบางส่วนยังมีการเลี้ยงสัตว์ประมาณร้อยละ 10 ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการเลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อ นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงวัวพื้นเมือง รวมทั้งเปิดเทศ เปิดไข่เพื่อบริโภคเป็นบางส่วน อาชีพอื่นๆ ค้าขาย ประมาณร้อยละ 2รับจ้าง ประมาณร้อยละ 10 รับราชการประมาณร้อยละ 1 ธุรกิจส่วนตัว ประมาณร้อยละ 1 ว่างงาน ประมาณร้อยละ 1

6.2 การประมง ไม่อยู่ในเขตพื้นที่บริการ

6.3 การปศุสัตว์ มีสถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์นครศรีธรรมราช กรมปศุสัตว์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลควนชุม

/6.4 การบริการ...

-6-

6.4 การบริการ มีการให้บริการประชาชนในวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30-16.30 น. และช่วงเวลาพักเที่ยง

6.5 การท่องเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมะ คือ

- วัดควนชุม(พ่อท่านองค์ใหญ่) ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 -วัดคันธมาลี(พ่อท่านขาว) ตั้งอยู่หมู่ที่ 3
- วัดหนองแค(พ่อท่านแก่) ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 -วัดเทพนิมิต(พ่อท่านซัง) ตั้งอยู่หมู่ที่ 5
- วัดทุ่งหล่อ(พ่อท่านแกน) ตั้งอยู่หมู่ที่ 7

6.6 อุตสาหกรรม ไม่มีแหล่งอุตสาหกรรมในพื้นที่

6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

1. ร้านขายของชำ	จำนวน	66	แห่ง
2. โรงสี	จำนวน	10	แห่ง
3. ฟาร์มไก่ (ขนาดเล็ก)	จำนวน	3	แห่ง
4. ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์	จำนวน	4	แห่ง
5. บั๊มน้ำมัน	จำนวน	4	แห่ง
6. ฟาร์มหมู	จำนวน	2	แห่ง
7. วิสาหกิจชุมชน	จำนวน	3	แห่ง
8. ตลาดนัด	จำนวน	4	แห่ง

6.8 แรงงาน

-แรงงานภาคการเกษตร แรงงานชาย จำนวน 2,260 คน(ร้อยละ 53.40)
แรงงานหญิง จำนวน 1,702 คน(ร้อยละ 38.50) รวมแรงงานชาย-หญิง จำนวน 3,962 คน(ร้อยละ 45.78)

-แรงงานนอกภาคเกษตรแรงงานรับจ้าง โดยรวม จำนวน 634 คน (ร้อยละ 7.32)

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธประมาณ 99.76%
ศาสนาคริสต์ ประมาณ 0.22% ศาสนาอิสลามประมาณ 0.02%

7.2 ประเพณีและงานประจำปี

1. ประเพณีชักพระ (ลากพระ) เกิดจากความเชื่อตามพุทธประวัติ เมื่อถึงวันแรมหนึ่ง
ค่ำ เดือน 11 พุทธศาสนิกชน แสดงความปีติยินดี ในการเสด็จจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ของพระพุทธเจ้า
กิจกรรม

1. ลากพระเป็นพระพุทธรูป หมายถึง พระพุทธเจ้า อันแสดงออกถึงความ
เคารพ

ศรัทธาและเชื่อมั่นในพระพุทธเจ้า

2. การร่วมมือร่วมใจของพุทธศาสนิกชน แสดงถึงความสามัคคี ความเอื้ออาทร
ซึ่งกันและกัน

3. ประกวดเรือพระ ประกวดร้องเรือ แข่งขันการตีโพน

4. กิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ การทำบุญตักบาตร

/2.ประเพณี...

-7-

2. ประเพณีวันสงกรานต์(วันผู้สูงอายุ) เป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ของไทยแต่โบราณ
กิจกรรม

1.พิธีสงฆ์น้ำพระ

2.ตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ

3.รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ

4.การจัดประกวดต่าง ๆ เช่น ประกวดการร้องเพลงกล่อมเด็ก ประกวดเขียนหมาก

3. ประเพณีลอยกระทง เป็นประเพณีสำคัญที่มีความเชื่อว่าได้บูชาพระเกศแก้วจุฬามหา
มहा บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ บูชารอยพระบาทที่ประดิษฐาน ณ ริมฝั่งแม่น้ำมณฑาน หรือเป็น
การตอบแทนและขอขมาต่อพระแม่คงคาที่มีน้ำให้อุปโภค บริโภคและละเมียดทั้งสิ่งปฏิกูลลงไป

กิจกรรม

1. ลอยกระทง
2. กิจกรรมนันทนาการ
3. ประกวดกระทง

4. ประเพณีสารทเดือนสิบ ความสำคัญเป็นความเชื่อทางศาสนาของพุทธศาสนิกชน จังหวัดนครศรีธรรมราชและชาวปักษ์ใต้ ซึ่งเชื่อว่าบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว หากทำชั่วจะตกนรก กลายเป็นเปรต ต้องอาศัยบุญที่ลูกหลานอุทิศส่วนกุศลให้แต่ละปีเป็นเครื่องยังชีพ ดังนั้นในแรม 1 ค่ำ เดือนสิบ คนบาปทั้งหลายที่เรียกว่าเปรต จึงถูกปล่อยตัวกลับมายังโลกมนุษย์เพื่อมาขอส่วนบุญ จากลูกหลาน ญาติพี่น้อง และจะกลับไปยังนรกอีกในวันแรม 15 ค่ำ เดือนสิบ ในโอกาสนี้เองลูกหลาน และผู้ยังมีชีวิตอยู่จึงนำอาหารไปทำบุญที่วัด เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว

กิจกรรม

1. แสดงความกตัญญูทวดเวทิต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว เพื่อตอบแทนบุญคุณ โดยการอุทิศส่วนกุศลไปให้
 2. เป็นโอกาสในการรวมญาติที่อยู่ห่างไกลได้พบปะทำบุญร่วมกัน ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี รักใคร่กลมเกลียวสนิทสนมกันในหมู่ญาติ
 3. เป็นการทำบุญในโอกาสที่จะได้รับผลผลิตทางการเกษตรที่เริ่มออกผล เพราะเชื่อว่าเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว
 4. ฤดูฝนในภาคใต้ เริ่มปลายเดือนสิบ พระภิกษุบิณฑบาตลำบาก ชาวบ้านจึงจัด เสิมียงอาหาร นำไปถวายพระ ในรูปของสารภีให้ทางวัดได้เก็บรักษาเป็นเสมียง สำหรับพระภิกษุสงฆ์ตลอดฤดูฝน
- 7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในตำบลควนชุมได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสาร วิธีการทำนาข้าวแบบธรรมชาติ วิธีการทำไม้กวาด วิธีการจับปลา ธรรมชาติ

ภาษาถิ่น ส่วนมากร้อยละ ๙5 % พูดภาษาใต้

7.๔ OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ในตำบลควนชุมมีเครื่องจักรสานที่ทำจากพลาสติกเป็นสินค้าพื้นเมือง

/8. ทรัพยากร...

8. ทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำบาดาล น้ำจากระบบ ประปาหมู่บ้าน

8.2 ป่าไม้ ตำบลควนชุมไม่มีพื้นที่ป่าไม้ มีเฉพาะพื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่ประชาชน ใช้ร่วมกัน จำนวนประมาณ 175 ไร่

8.3 ภูเขา ในเขตพื้นที่ไม่มีภูเขา

8.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีพื้นที่สาธารณะ

จำนวน 175 ไร่

9. อื่น ๆ ตำบลควนชุมมีปราชญ์ท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.สาขาหัตถกรรม

นางเลียบ หนูแค้น หมู่ที่ 1 บ้านควนชุม นายคลื่น ไหมด้วง หมู่ที่ 3 บ้านปัง
นางโกมล ศรีสมโภชน์ หมู่ที่ 7 บ้านทุ่งหล่อ

2.วาดแผนโบราณ

นางสาคร สงเอียด หมู่ที่ 1 บ้านควนชุม นางสมจิตร สารพวงค์ หมู่ที่ 6 บ้านหัวควน
นางสาวพรทิพย์ ภูมิบัญญัติกุล หมู่ที่ 5 บ้านวัวหลุง

3.ศาสนา

นางปราณี หนูคง หมู่ที่ 3 บ้านปัง นายเชียว จิตรอักษร หมู่ที่ 3 บ้าน
ปัง
นายทวน สุขเรือง หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งเลน นายพิน เกล้าสุวรรณ หมู่ที่ 5 บ้าน
วัวหลุง นายสมโชค หนูเศษ หมู่ที่ 5 บ้านวัวหลุง

4.กระดูก

นายสุนิทร หนูอนันต์ หมู่ที่ 3 บ้านปัง นางชะอ้อน สงวนพงศ์ หมู่ที่ 7 บ้านทุ่งหล่อ

/ส่วนที่ 2...

ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนางค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

1.แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มุ่งเน้นเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ซึ่งในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการและสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1.ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ ๒๐ ปีที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยเร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งและความรักความสามัคคี ประองตองของคนในชาติตลอดถึงการปลูกจิตสำนึกด้านความมั่นคงให้เกิดขึ้นในประชาชนทุกระดับ การพัฒนาระบบงานด้านการข่าวให้มุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคงอย่างเป็นระบบ การพัฒนาปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และกลไกในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้มีเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการการดำเนินงานอย่าง แท้จริง โดยปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไข ประกอบด้วย ปัญหาความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหายาเสพติด ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์และปัญหาการทุจริตในระบบราชการ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์คือ 1) การรักษาความสงบภายในประเทศ พัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา พัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ 2)การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน การติดตาม เผ่าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล 3)การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคง ของชาติ การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติกองทัพและ

หน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุก

/มิติ...

-10-

มิติทุกรูปแบบและทุกระดับ การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคาม ให้มีประสิทธิภาพ 4) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กร ภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ 5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เผื่อระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน กำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการและการท่องเที่ยว โดยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น ขณะที่มียุทธศาสตร์และบริการแห่งอนาคตที่จะเป็นกลไก ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต รวมทั้งรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก ในขณะที่เดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาปัจจัย สนับสนุนต่าง ๆ ทั้งในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการ เคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก และรับมือ กับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต โดยมียุทธศาสตร์คือ 1) การเกษตรสร้างมูลค่า เกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ 2) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ 3) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค 4) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อโดยการ พัฒนาโครงข่ายคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่อรองรับการขนส่ง และ โลจิสติกส์ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ และกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน และแก้ปัญหา ความมั่นคงบริเวณชายแดน เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ สร้างศูนย์กลางเศรษฐกิจและนวัตกรรมแห่งใหม่ ในส่วนภูมิภาค คู่ขนานกับการเติบโตของกรุงเทพฯ และปริมณฑล พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่

สนับสนุนให้เกิดระบบนิเวศ ในการร่วมสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมจากภาคเอกชน มหาวิทยาลัย และ
หน่วยงานวิจัยหรือ มหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค
5) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างโอกาสเข้าถึง
บริการทางการเงิน สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึง
บริการภาครัฐ

/3.ยุทธศาสตร์...

-11-

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมาย
การพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทย มี
ความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ
รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของ
ชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม
และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู้การเป็น
คนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพ
ตามความถนัดของตนเอง โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์คือ 1) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ปลุกฝัง
ค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว บูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์วินัย คุณธรรม จริยธรรม
ในการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา สร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา ปลุกฝังค่านิยม
และวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ สร้าง
ความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคม ใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคน ใน
สังคม โดยส่งเสริมให้สื่อและสื่อสารมวลชนปฏิบัติตามจรรยาบรรณสื่ออย่างเคร่งครัด ส่งเสริมให้คนไทยมี
จิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม 2) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ช่วงการ
ตั้งครรภ์/ปฐมวัย ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ช่วงวัยแรงงาน ช่วงวัยผู้สูงอายุ 3) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่
ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ
สำหรับศตวรรษที่ ๒๑ การเปลี่ยนโฉมบทบาท 'ครู' ให้เป็นครูยุคใหม่ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหาร
จัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัวให้คน
ไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบต่อสังคม และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย
อาคเนย์และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม การสร้าง
ระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ 4) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่
หลากหลาย การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษาสภาพแวดล้อม รวมทั้ง
สื่อ การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มี

ความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ 5) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่ 6) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 7) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

/4. ยุทธศาสตร์...

-12-

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมาย การพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ คือ 1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นระบบการจัดการตนเองของเกษตรกร ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค โดยกำหนดมาตรการเพื่อสร้างความเสมอภาคที่สำคัญ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีและพัฒนาระบบข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของประชาชนและภาคธุรกิจ กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร โดยแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างเขตพื้นที่ป่าทับซ้อนพื้นที่ทำกินของประชาชน เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัยทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในบริบทของสังคมสูงวัย ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อ

ช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการ สาธารณสุข และการศึกษาโดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง 2) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิต และสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัยให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่ 3) การเสริมสร้างพลังทางสังคม สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล 4) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

/5. ยุทธศาสตร์...

-13-

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็น การดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะผ่านทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์คือ 1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพ อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิดโดยเฉพาะสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ใกล้สูญพันธุ์ อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและการป้องกันตลิ่งและฝายชะลอน้ำ รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน 2) สร้างการ

เติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล ปรับปรุง พื้นฟู และสร้างใหม่ พื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3)สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของภาครัฐและภาคเอกชน พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ 4)พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล สงวนรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัครด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ 5)พัฒนาความมั่นคงน้ำพลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานสนับสนุนการอนุรักษ์และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร 6)ยกระดับกระบวนการเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

/6. ยุทธศาสตร์...

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึด

หลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมีเกียรติและสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลด ความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์คือ 1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ 2) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ 3) ภาครัฐมีขนาดเล็กกะทัดรัด เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล 4) ภาครัฐมีความทันสมัย ทันการเปลี่ยนแปลง และมีขีดสมรรถนะสูง องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย 5) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรมและมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ 6) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาดเป็นธรรม และตรวจสอบได้ การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ 7) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น ออกแบบกฎหมายที่รอบคอบรัดกุมเพื่อแก้ปัญหาอย่าง

/ตรงจุด...

ตรงจุด การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ 8) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครองมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. 2561-2564

แผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งมีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่ง

คั่ง

และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและ

ธรรมาภิบาลในสังคมไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๑. กรอบแนวคิดและหลักการ ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้ (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๒. สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

/2.1.1 3 ปีแรก...

-16-

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ มาอยู่ที่ประมาณ ๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์สหรัฐ. ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลายันคัวร์ โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

๒.๑.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙ ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒ ๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสังสรรค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับ

ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

๒.๑.๓ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปี ที่ผ่านมา และยังมีค่าต่ำเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

/2.1.4 การ...

-17-

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้นโยบายทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management

Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๘ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการฉีกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๔๓-๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด)ประเทศไทยมี

การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับ

ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยพัฒนามีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

/2.1.7 สถานการณ์...

-18-

๒.๑.๗ สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลาย ๆ ด้านประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาต่อชั่วโมงสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถ

พัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้

และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลัก ๆ ได้แก่ (๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครกรรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๗-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๕ และคาดว่าในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน (๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต (๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๘๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีสวนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

/2.2.2 คราวเรือน...

๒.๒.๒ คราวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนแหว่งกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และ คุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕.๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อันเนื่องมาจาก (๑) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดิน ยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มี การถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๗ เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ (๒) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากรระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค

มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในปี ๒๕๕๖ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า (๓) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่า

อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า (๔) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๗๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖ (๕) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗๓.๙ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๗.๑ ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๙.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั่วประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้จากรัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔.๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติดังกล่าวทำให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณ ในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๗๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๖

ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๗๗

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

12.3 ด้าน...

-21-

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น (๑) **พื้นที่ป่าไม้ลดลง** เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗๑.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖ ในปี ๒๕๕๖ (๒) **ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม** ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน (๓) **ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย** และมีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนาเกลือ การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่าป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น (๔) **การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น** ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้น

ร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖ (๕) **ทรัพยากรน้ำ** ยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ ลุ่มน้ำหลัก น้ำทำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำทำธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบ

/ต่อ...

-22-

ต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรอย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง (๑) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังคงพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง (๒) **มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น** ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญ

ได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือ ปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น (๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง ส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ ๓๑ (๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่ม

/เป็น...

-23-

เป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อ

ประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทย ถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงตุนๆ ของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล (๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่าสังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี ๒๕๕๖ แต่ต้องค้ประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลูกกลมสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปีจัดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลี้ยงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติดิคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปลอมยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้ (๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗% แสดงให้

/เห็นว่า...

เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ (๑) การ

บริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยที่ไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง (๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนี้ มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรมจาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๕๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีอนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๔๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิง

นโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐาน

จับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชัน

/ขนาด...

-25-

ขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนพบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

๓. บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓) ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๘๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยับฐานะขึ้นเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงปี ๒๕๗๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็นปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ขีดความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิต

เพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง (๔) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เจ็อนไขดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

3.1.2 การ...

-26-

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คนแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะช้าลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขั้นต่ำในปี ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรมผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากร มีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่าในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่นั้นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การ

ใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการ ขยะทั้งขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๑.๕ การบริหารจัดการภาครัฐ (๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมาตราสำคัญๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา อาทิ มาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน หรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะเพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบมาตรา ๘๒ รัฐต้องดำเนินการตามแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการ

/และงาน...

-27-

และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดการกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรมมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม (๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตามวิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชันภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อรายงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน แผนนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๑๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือรถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการ

/ปรับเปลี่ยน...

ปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น **(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘** จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน และ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาค

และในภูมิภาค (๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้น โดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวโน้มนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน (๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการส่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม (๕) ความเหลื่อมไหลของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมกรบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบซ้ำเติมต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้นอุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำเกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน (๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหว

/และ...

และดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda) ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals–SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นขจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

๔. กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยืดหยุ่นสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้นประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และมีนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓ เป้าหมาย 1.การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง (๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐ (๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๕๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๘,๓๒๕ ดอลลาร์ สรอ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์

สรอ.) ต่อคนต่อปี (๓) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี (๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐

/(การ...

-30-

(การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี) **๒. การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ** (๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ (๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน **๓. การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม** (๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น (๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง **๔. การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** (๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม (๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ **๕. การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ** (๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม (๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน (๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๕. แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปาน

กลางสู่รายได้สูง **๑.การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา** พัฒนาสถานะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา **2.การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน** สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการ

จัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย **3. การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล** พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทย และสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล **4. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่** เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือ

ที่มี...

-31-

ที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน **5. การปรับโครงสร้างการผลิต** ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัท เพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับปรุงโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มี

พรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัลในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ 1.การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงาน

/เพื่อ...

เพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

2.การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดย (๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability) (๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา (๓) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดี คนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ (๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๓.การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง การแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ

เพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน **4.การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย** โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนาวัตกรรมการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม 1.การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต **2.การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเห็นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก** โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึง

/ระบบ...

ระบบสาธารณสุขปโภค กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing) **3.การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร** โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

และบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้ง
ปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
4.การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึง
กระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่
ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่า
ชุมชนกฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

**๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง ๑.การลงทุนด้าน
โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง** เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้ง
ด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหาร
จัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความ
ต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา **2.**
การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาระบบการ
บริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การ
ลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความ
ร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวก
สะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง **3.**
การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับ
นโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและ
ประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญ
กับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว
และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดน
ระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

**๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อม๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุน
ธรรมชาติ** โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลัง
ของทุกภาคส่วนนาระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
และเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้
ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้ง
ผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่
ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การ
จัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเพดานการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการ
ป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

/บูรณา...

บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้นำ คุ่มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชน บริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน **2. การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น **3. การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว** เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ **4. การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม** ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุดเร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย **5. การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ** ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางการร่วมมือกับอาเซียนและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ **6. การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ** เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ **1. การสร้างความปลอดภัยในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ** โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง ตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้างโครงการของ

ทางราชการ ข้อมูลการประมวลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตาม กระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

/2.การพัฒนา...

-35-

2.การพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐร่วมกับ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมี ประสิทธิภาพสูง **3.การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม** สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้าน เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ใน ระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ **4.การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ** สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจ ในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็น จำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

3.แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

3.1 แผนพัฒนาภาคใต้

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ “ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลก เป็น ศูนย์กลางผลิตภัณฑ์ยางพาราและปาล์มน้ำมันของประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับ ภูมิภาคอื่นของโลก”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก
2. เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของภาคและ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าและเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม
4. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรมและ การเชื่อมโยงการค้าโลก
5. เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่ก่อให้เกิดการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสร้าง โอกาสในการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

เป้าหมาย

1. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ขยายตัวเพิ่มขึ้น
2. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ลดลง **ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย**

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย
-----------	--------	-------------

		2562	2563	2564	2565	2562-2565
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ (CVM ปี 2559)	736,673 ล้านบาท	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.8				
สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้	0.42 (ปี 2560)	ลดลงต่ำกว่า 0.42				

หมายเหตุ: ค่าเป้าหมาย GRP ภาค คำนวณจากค่าเป้าหมายประเทศ

/ยุทธศาสตร์...

-36-

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของ

โลก

แนวทางการพัฒนา

- 1) ยกกระดับมาตรฐานบริการและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของภาค
- 2) พัฒนาและสนับสนุนรูปแบบการท่องเที่ยวเรือสำราญ และการท่องเที่ยวเชิงอาหาร
- 3) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวหลัก (ภูเก็ต) ให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และมีระบบขนส่งมวลชน (Monorail)
- 4) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนบกบริเวณตอนในของภาคเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียง
- 5) พัฒนากิจกรรมและบริการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ให้มีความหลากหลายเพื่อสร้างมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวที่สำคัญของภาค
- 6) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราขนาดใหญ่-สะเดา ที่ครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- 2) พัฒนาเขตอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบวงจรในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานีและชุมพร
- 3) พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิตภาคเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

- 1) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค
- 2) ยกระดับอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งและการทำอุตสาหกรรมประมงทะเลที่ได้มาตรฐานสากล
- 3) ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน
- 4) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ
- 5) สร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกรและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก

/แนวทาง...

-37-

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำแห่งใหม่กับแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง
- 2) พัฒนาและสนับสนุนท่าเรือสำราญในจังหวัดภูเก็ต
- 3) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราหาดใหญ่-สะเดา
- 4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงภาคใต้กับเส้นทางการค้าโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานรากพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- 1) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์
- 2) วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

- 3) ส่งเสริมการให้พลังงานทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน
 - 4) บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน
- แนวทางการพัฒนา
- 1) พัฒนาประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway)
 - 2) พัฒนาประตูสู่การท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน (Royal Coast & Andaman Route)
 - 3) พัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based & Processed Agricultural Products)
 - 4) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Green Culture & Livable Cities)

3.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

“ศูนย์กลางการเกษตร การค้า การลงทุนการท่องเที่ยวนานาชาติ โลจิสติกส์ที่สมบูรณ์ สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และสังคมคุณภาพ”

นิยามเป้าหมาย

ศูนย์กลางการเกษตร	หมายถึง เป็นศูนย์กลางด้านการเกษตร อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องที่กลุ่มจังหวัดมีศักยภาพ เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว ผลไม้ สมุนไพร การประมง ปศุสัตว์ ทั้งด้านการผลิต แปรรูป การตลาด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ รวมถึงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจและการพัฒนาบุคลากรด้านการเกษตร
-------------------	---

/การค้า...

การค้า การลงทุน	หมายถึง เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน ด้านการบริหารจัดการ การตลาดในสินค้า และบริการอย่างครบวงจรที่เชื่อมโยงการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ
ศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติ	หมายถึง การมีความโดดเด่นสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวระดับนานาชาติและความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว
โลจิสติกส์ที่สมบูรณ์	หมายถึง การมีระบบคมนาคมที่เชื่อมโยงทั้งทางบก ทางอากาศและทางน้ำ และการพัฒนาระบบเครือข่าย การสื่อสาร สารสนเทศและพลังงาน เพื่อเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สนับสนุน การพัฒนาต่าง ๆ

	ของกลุ่มจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
สิ่งแวดล้อมยั่งยืน	หมายถึง การพัฒนาในทุกด้านของกลุ่มจังหวัด จะต้องไม่สร้างปัญหาต่อ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาการอนุรักษ์ ฟื้นฟู เพื่อป้องกัน และการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีอยู่
สังคมคุณภาพ	หมายถึง การดำเนินภารกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยในประเด็นยุทธศาสตร์ต่าง ๆ โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง และคงอัตลักษณ์ของความเป็นไทย ความเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นรวมถึง พหุวัฒนธรรม เพื่อมุ่งสู่การเป็นสังคมคุณภาพ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าประสงค์รวม

1. กลุ่มจังหวัดเป็นศูนย์กลาง การผลิตและแปรรูป ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว ไม้ผล สมุนไพร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ และการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่มีความโดดเด่นในพื้นที่
2. กลุ่มจังหวัดมีมูลค่าการค้า การลงทุนที่เพิ่มขึ้น
3. กลุ่มจังหวัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวนานาชาติ ที่มีคุณภาพ และมีความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว
4. มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัด
5. กลุ่มจังหวัดมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีคุณภาพชีวิต และสภาพสังคมที่ดี

ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตร ด้านการผลิต แปรรูป การตลาดและ การบริหารจัดการพืชเศรษฐกิจหลัก (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ข้าว ไม้ผล สมุนไพร) การประมง และปศุสัตว์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการค้า การลงทุน การบริหารจัดการ การตลาด ในสินค้า และบริการอย่างครบวงจร ที่เชื่อมโยงการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติที่มีความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง โลจิสติกส์ พลังงาน ระบบเครือข่าย การสื่อสาร สารสนเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

/ประเด็น...

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาสู่การเป็นเมืองสีเขียว และสังคมคุณภาพ
ตัวชี้วัดและแนวทางการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1</p> <p>การพัฒนาการเกษตร ด้านการผลิต แปรรูป การตลาดและการบริหารจัดการพืชเศรษฐกิจหลัก (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ข้าว ไม้ผล สมุนไพร) การประมง และปศุสัตว์</p>	<p>1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดที่แท้จริง (GPP) ภาคเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น 2% จากค่าฐาน</p> <p>2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดที่แท้จริง (GPP) สาขาอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 6% จากค่าฐาน</p>	<p>1.1.1 บริหารจัดการพืชเศรษฐกิจ (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว ไม้ผล สมุนไพร) อย่างครบวงจร (การผลิตขั้นต้น การวิจัย การแปรรูป การหาช่องทางการตลาด) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดต้นทุนการผลิตรวมทั้งส่งเสริมการขับเคลื่อนในการเป็น Oil Palm City</p> <p>1.1.2 ส่งเสริมการบริหารจัดการประมงและปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานสากล ครบวงจร โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ เพื่อสามารถแข่งขันกับผู้ผลิตอื่น ๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน</p> <p>1.1.3 ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ การสร้างแบรนด์ผลผลิตผลไม้เศรษฐกิจ และส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสานของกลุ่มจังหวัด</p> <p>1.1.4 ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย</p> <p>1.1.5 ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านการเกษตร</p>
<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2</p> <p>การส่งเสริมการค้า การลงทุน การบริหารจัดการ การตลาดในสินค้า และบริการอย่างครบวงจร ที่เชื่อมโยงการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ</p>	<p>1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดที่แท้จริง (GPP) ภาคการค้าเพิ่มขึ้น 2% จากค่าฐานราก</p>	<p>2.1.1 พัฒนาการค้าการลงทุนและพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งส่งเสริมด้านการค้าชายแดน</p> <p>2.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดดิจิทัล</p> <p>2.1.3 ส่งเสริมการพัฒนาด้านการค้าเพื่อเชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้</p>

/ประเด็น...

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติที่มีความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน</p>	<p>1) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 10% จากค่าฐาน</p>	<p>3.1.1 เพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายและสร้างเอกลักษณ์จากการท่องเที่ยว</p> <p>3.1.2 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับแนวโน้มการท่องเที่ยวใหม่ ๆ เช่น ส่งเสริมกิจกรรม MICE การท่องเที่ยวเชิงกีฬา เชิงสุขภาพ เชิงเกษตร เชิงผจญภัย แบบ Smart City Tourism รวมทั้งการท่องเที่ยวชุมชน OTOP และ OTOP นวัตกรรม บันจวนรพียากร ประเพณี วัฒนธรรม ที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ของกลุ่มจังหวัด ทั้งทางบกและทางทะเลและรองรับ Thailand riviera ในพื้นที่ภาคใต้</p> <p>3.1.3 พัฒนาระบบส่งเสริมดูแลสุขภาพ และระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ของนักท่องเที่ยว</p> <p>3.1.4 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน</p> <p>3.1.5 ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน บนฐานทรัพยากร ประเพณี วัฒนธรรม ที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่</p> <p>3.1.6 พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในด้านองค์ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว</p> <p>3.1.8 พัฒนาตลาดการท่องเที่ยว</p>

		3.1.9 การพัฒนา Logistic เพื่อการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว อันดามัน อ่าวไทย และการท่องเที่ยวเมืองรอง
--	--	--

/ประเด็น...

-41-

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง โลจิสติกส์ พลังงาน ระบบเครือข่าย การสื่อสาร สารสนเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด	1)ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (GPP) สาขาการขนส่งสถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม เพิ่มขึ้น 10% จากค่าฐาน	4.1.1 พัฒนาโครงข่ายการคมนาคมโลจิสติกส์รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายระบบสารสนเทศเพื่อรองรับการขยายตัวของพื้นที่เขตเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว 4.1.2 ส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและสรรหาพลังงานทดแทนเพื่อความยั่งยืนของพลังงาน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาสู่การเป็นเมืองสีเขียว และสังคมคุณภาพ	1)ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดที่แท้จริง (GPP) สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคมเพิ่มขึ้น 13% 2)สถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งทะเลของกลุ่มจังหวัดลดลง 4% จากค่าฐาน	5.1.1 อนุรักษ์ พื้นฟูและแก้ไขปัญหา รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการใช้ 5.1.2 เพิ่มความปลอดภัย ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติและสาธารณสุข 5.1.3 พัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกช่วงวัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน 5.1.4 ส่งเสริมการบริหารผลกระทบจากการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน 5.1.5 พัฒนาศักยภาพประชาชนไปสู่สังคมคุณภาพ

3.3 แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (วิสัยทัศน์) “นครแห่งอารยธรรม นำอยู่น่าเที่ยว การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน”

คำนิยามวิสัยทัศน์

คำจากวิสัยทัศน์	หมายถึง
นครแห่งอารยธรรม	นครศรีธรรมราชเมืองที่มีความหลากหลายทางศาสนา พลเมืองอยู่ร่วมกันอย่าง

	เอื้ออาหาร มีแหล่งปมเพาะบุคคลด้วยด้วยสถาบันการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบ และมีประเพณี วัฒนธรรมที่สืบทอดอย่างยาวนาน
หน้าอยู่น่าเที่ยว	เมืองที่ปลอดภัยจากอาชญากรรม อุบัติภัย ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ชุมชนเข้มแข็ง เป็นที่อยู่อาศัยชั้นดี และประชาชนมีความสุข มีสุขภาพอนามัยดี ชุมชนมีความมั่นคงทางอาหารสูง เป็นเมืองอาหารปลอดภัย เมืองสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เมืองพลังงานสะอาด เมืองที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เมืองที่มีระบบสาธารณสุขปลอดภัย ระบบคมนาคมที่เชื่อมโยงทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศอย่างครบวงจร ระบบโลจิสติกส์ได้มาตรฐาน ประชาชนมีความเป็นเจ้าบ้านที่ดี และเป็นคนมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี เป็นเมืองแห่งท่องเที่ยวที่อบอุ่น

/การเกษตร...

-42-

คำจากวิสัยทัศน์	หมายถึง
การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน	นครศรีธรรมราชมีฐานเศรษฐกิจเข้มแข็งจากภายในจังหวัด เป็นแหล่งการผลิตทางการเกษตรที่มีความสมดุลของระบบนิเวศ และสภาพแวดล้อม มุ่งเน้นการผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัย มีมาตรฐาน และเพิ่มมูลค่า ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และนำนวัตกรรม เทคโนโลยีอันทันสมัยมาประยุกต์ใช้ ส่งผลให้เกษตรกร ประชาชนชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช มีงาน อาชีพ รายได้ การบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐาน การผลิตทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในเรื่อง ดิน น้ำ และระบบชลประทาน รวมทั้งการจัดสรรที่ดินทำกิน เป็นเมืองที่เน้นการจัดการด้านการส่งเสริมการผลิตพืช สัตว์ ประมง การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่ Smart Farmer การพัฒนาองค์กรเกษตรกร ให้เข้มแข็งการบริหารจัดการฟาร์มสู่ Smart Farm ระบบการวางแผนการผลิต เพื่อการสร้างมูลค่าผ่านการแปรรูปและ การพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร ที่มีความยั่งยืนและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีการแปรรูปเพิ่มคุณค่า มูลค่าสินค้าเกษตรสร้างผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจ และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านการเกษตรคู่ขนานภูมิปัญญาท้องถิ่น เศรษฐกิจเติบโตจากการท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ นิเวศน์ป่าเขา และทางทะเล และการท่องเที่ยวทางพุทธศาสนา เศรษฐกิจจากฐานการค้า การลงทุน การบริการ และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่เติบโต และแข่งขันได้

2.พันธกิจ

2.1 เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาคเกษตร เชื่อมโยงความหลากหลายทางธุรกิจและอุตสาหกรรมของจังหวัด บนพื้นฐานการสนับสนุนจากระบบโลจิสติกส์และบริหารจัดการด้านการตลาด

2.2 พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ เติบโตอย่างเข้มแข็งมั่นคงบนพื้นฐานการจัดการความหลากหลายของทรัพยากร

2.3 เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและพลังงาน

2.4 ยกระดับความสามารถการเรียนรู้ กระจายการเรียนรู้บนเครือข่ายชุมชนและส่งเสริมการสร้างชุมชนต้นแบบความพอเพียง

2.5 พัฒนาคมนาคม องค์กร ระบบสวัสดิการสังคม และความมั่นคงบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

3. จุดยืนการพัฒนาของจังหวัด

จากข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัด และกำหนดทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์ในภาพรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดจุดยืนการพัฒนาของจังหวัด 3 ประเด็น ดังนี้

3.1 เมืองสืบสานศิลปวัฒนธรรม สงบสุข น่าเที่ยว

3.2 เมืองเกษตรนวัตกรรม และอุตสาหกรรมสีเขียว

3.3 ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง และกระจายสินค้าของภาคใต้

/4 วัตถุประสงค์...

-43-

4. วัตถุประสงค์ของเป้าหมายการพัฒนา

4.1 เพิ่มรายได้จากการเกษตรและอุตสาหกรรมโดยควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานคุณภาพ

4.2 เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว

4.3 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

4.4 ประชาชนยึดหลักธรรมะในการดำเนินชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4.5 ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีมีการสืบสานอย่างต่อเนื่อง

5. ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

5.1 การบริหารจัดการการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- 5.2 การพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม
- 5.3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 5.4 การพัฒนาคน ชุมชน สังคมให้น่าอยู่ และเข้มแข็งตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 5.5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
- 5.6 การส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

3.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

นครศรีธรรมราช

วิสัยทัศน์ “องค์กรหลักในการพัฒนา ยึดหลักธรรมาภิบาล และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2566-2570) ได้กำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน ภายใต้แนวคิด “หลักความพอเพียง” โดยอาศัยกรอบแนวทางจากยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาคใต้ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช และภารกิจ 6 ด้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ มาตรา 32(1) รวมทั้งได้ทบทวนจากยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับปี พ.ศ.2561-2565 ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์พันธกิจ และเป้าประสงค์การพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจ

พันธกิจ

1. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการ การตลาด และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเกษตรกร
2. พัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และความต้องการของตลาด วิสาหกิจชุมชน สนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าการผลิตด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ฯลฯ
3. ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตร และพลังงานทดแทน

/4.จัดให้...

4. จัดให้มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึงและเพียงพอ
5. พื้นฟู พัฒนาการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว ทั้งแหล่งท่องเที่ยว บุคลากร ภาคการตลาด ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัด

6. ส่งเสริมการลงทุน การพาณิชย์ และพัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
7. ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยพัฒนาที่ผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับองค์ความรู้ใหม่ สนับสนุน การวิจัยและพัฒนาความร่วมมือระหว่างนักวิชาการและชุมชน โดยให้ความสำคัญกับความสอดคล้องกับความต้องการภาคเศรษฐกิจชุมชน

8. พัฒนาความเชื่อมโยงของระบบตลาด ระบบขนส่งและระบบโลจิสติกส์

เป้าหมายการพัฒนา

1. รายได้ของชุมชนเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี
2. จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเมืองเกษตรสมัยใหม่
3. จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเมืองน่าท่องเที่ยวติดอันดับของภาคใต้
4. เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมกับศักยภาพของจังหวัด โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มมูลค่าการค้า การลงทุนของจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน

พันธกิจ

1. ฟื้นฟูพื้นที่ป่าและระบบนิเวศให้เกิดความอุดมสมบูรณ์
2. ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ต้นน้ำและลุ่มน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้มีระบบช่วยตัดสินใจในการบริหารจัดการน้ำ ระบบพยากรณ์และเตือนภัยน้ำแล้งและน้ำท่วม รวมทั้งส่งเสริมให้มีระบบการจัดการน้ำเสีย
3. ส่งเสริมให้มีมาตรการควบคุมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในชุมชน ให้อยู่ในขีดความสามารถรองรับของระบบนิเวศ
4. ส่งเสริมการดำรงชีวิตตามวิถีไทย เพื่อปลูกฝังค่านิยมการบริโภคอย่างพอเพียงและยั่งยืน การสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน
5. ส่งเสริมให้ชุมชน หมู่บ้านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและประชาชน เสริมสร้างประสิทธิภาพของกลไกการจัดการขยะชุมชน ขยะอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ ขยะติดเชื้อ ส่งเสริมให้มีมาตรการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการลดและคัดแยกขยะในแหล่งกำเนิด สนับสนุนการสร้างธุรกิจจากขยะรีไซเคิล และสนับสนุนให้มีระบบเก็บขนและกำจัดขยะแบบรวมศูนย์
6. เสริมสร้างประสิทธิภาพในการกำจัด บำบัดมลพิษ ทั้งด้านวิชาการ บุคลากร และสร้างจิตสำนึกของชุมชนในการมีส่วนร่วมติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
7. ส่งเสริมสนับสนุนครัวเรือน ชุมชน ใช้พลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก พลังงานสะอาด
8. ผลักดันให้มีระบบคุ้มครองสิทธิชุมชนและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม อนุรักษ์ฟื้นฟู ความหลากหลายของพันธุกรรมท้องถิ่น เพื่อรักษาปกป้องระบบนิเวศน์ที่เชื่อมโยงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน

เป้าหมายการพัฒนา

1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลเชิงนิเวศน์อย่างยั่งยืน ประชาชนมีการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขภายใต้คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี
2. ประชาชนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. คริวเรือน ชุมชน มีทางเลือกในการใช้พลังงาน และมีพลังงานใช้อย่างเพียงพอ
4. คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

พันธกิจ

1. พัฒนาระบบการคุ้มครองและองค์การภาคประชาสังคมให้มีศักยภาพเพื่อรองรับการพัฒนาในทุกด้าน
2. พัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการเรียนรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม จัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ สนับสนุนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชน ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่างฉลาดเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้
3. สนับสนุนบุคลากรทางการศึกษาให้กับพื้นที่การศึกษาที่ขาดแคลน
4. พัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพอนามัย พัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนให้ถูกสุขลักษณะ
5. พัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ส่งเสริมการบริหารจัดการแพทย์แผนไทย (แพทย์ทางเลือก) ทั้งในระดับชุมชน และสถานพยาบาล
6. ป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดเพื่อลดจำนวนผู้เสพและผู้เกี่ยวข้องให้น้อยลง
7. ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรงและป้องกันการเกิดโรคไม่ติดต่อ เฝ้าระวังป้องกันปัญหาการป่วยและตายด้วยโรคอุบัติใหม่
8. ส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชน สังคม การรักษาความสงบเรียบร้อยและการบรรเทาสาธารณภัย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
9. พัฒนาการกีฬา เสริมสร้างโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มออกกำลังกายและเล่นกีฬา จัดหาสถานที่จัดกิจกรรมออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างทั่วถึง
10. ส่งเสริมการทำนุบำรุงและรักษา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนา พื้นฟู ต่อยอดแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเยาวชนและประชาชนและเผยแพร่สู่สังคมโลก

11. สงเคราะห์ และพัฒนาเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาสในสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งพาตนเองได้ มีอาชีพ มีงานทำ ได้รับการศึกษา

12. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ชุมชน การจัดทำแผนแม่บทชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมชุมชนเกษตร อุตสาหกรรมชุมชน และสวัสดิการชุมชน

เป้าหมายการพัฒนา

1. ประชาชน/เยาวชน มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข
2. ประชาชนได้รับสวัสดิการพื้นฐานอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้นทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา รวมทั้งมีอนามัย การเจริญพันธุ์ที่เหมาะสมในทุกช่วงวัย

4. ประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงระบบสุขภาพที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพลดลง

/ยุทธศาสตร์...

-46-

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

พันธกิจ

1. พัฒนาเส้นทางคมนาคมภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้ได้มาตรฐาน สะดวกปลอดภัยอย่างทั่วถึง

2. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและครบถ้วนเพียงพอ

3. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่

เป้าหมายการพัฒนา

1. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐาน มีความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และเชื่อมโยงกับระบบการขนส่งอื่น รวมทั้งเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

2. มีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพทั่วถึงทุกพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

พันธกิจ

1. ทรนรงค์สร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลุกฝังจิตสำนึก ค่านิยมตามหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยและจิตสำนึกธรรมาภิบาลให้แก่เยาวชน ประชาชนทุกระดับ ทุกภาคส่วน

2. พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส สนับสนุน ให้ใช้ทรัพยากรในการบริหารอย่างคุ้มค่า ปรับปรุงระบบข้อมูลและรูปแบบการให้บริการ ประชาชน ลดขั้นตอนการทำงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

3. พัฒนาและส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ตอบสนองความต้องการในระดับชุมชน ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน สนับสนุนให้มีระบบฐานข้อมูลกลางและระบบการติดตาม ประเมินผล

4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

เป้าหมายการพัฒนา

1. ประชาชนมีจิตสำนึกที่ดี มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการแก้ปัญหาและให้บริการประชาชน
3. มีการบริหารจัดการที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ และเพิ่มการมีส่วนร่วมของทุกภาคีในการพัฒนา

2. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 วิสัยทัศน์การพัฒนา “โครงสร้างพื้นฐานครบถ้วน เน้นการมีส่วนร่วม พัฒนาคุณภาพชีวิต ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง”

2.2 ยุทธศาสตร์

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- 1.1 เส้นทางคมนาคมได้มาตรฐาน สะดวกและปลอดภัย
- 1.2 ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา ทิวถึง
- 1.3 มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเพียงพอในการประกอบอาชีพ

2. ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

2.1 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

/2.2 ส่งเสริม...

-47-

2.2 ส่งเสริมด้านสาธารณสุข กีฬา นันทนาการ

2.3 ส่งเสริมอนุรักษ์ ฟื้นฟูกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

2.4 ส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

2.5 ส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชน สังคม การรักษาความสงบเรียบร้อยและบรรเทาสาธารณ

ภัย

2.6 สนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน

3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

3.1 ส่งเสริม พัฒนาอาชีพ ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

- 3.2 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 4.1 ส่งเสริม สร้างจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 4.2 บริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตประชาชน
5. ด้านการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ระบบธรรมาภิบาล
 - 5.1 ทรนรงค์ ปลุกฝังจิตสำนึก ค่านิยมตามหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 - 5.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากร
 - 5.3 ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.3 เป้าประสงค์

1. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค และการคมนาคมให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ
2. พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง
3. ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม และอนุรักษ์คุณค่าประเพณีท้องถิ่น
4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
5. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
6. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพ
7. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
8. พัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
9. บริหารงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ

2.4 ตัวชี้วัด

1. มีแหล่งน้ำในการอุปโภค บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 5
2. มีโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนได้ใช้ร้อยละ 80
3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร้อยละ 80
4. ประชาชนมีความรู้คุณธรรม จริยธรรม และอนุรักษ์คุณค่าทางวัฒนธรรมร้อยละ 70
5. ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ได้รับการสงเคราะห์ร้อยละ 100
6. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินร้อยละ 70
7. ส่งเสริมอาชีพร้อยละ 60 ของพื้นที่
8. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร้อยละ 80

/9.ทรัพยากร...

9. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังสามารถอนุรักษ์ได้ร้อยละ 80
10. การบริหารงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพร้อยละ 70

2.5 ค่าเป้าหมาย

1. การให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกและรวดเร็ว
2. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปตามที่กำหนด
3. ประชาชนมีความรู้และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม
4. ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ได้รับการสงเคราะห์
5. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
6. มีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
7. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
8. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำรงอยู่
9. การบริหารจัดการองค์กรที่ดี

2.6 กลยุทธ์

1. พัฒนาก่อนให้ได้มาตรฐานและมีไฟฟ้าสาธารณะเพียงพอ
2. พัฒนาระบบประปา ขุดลอกคูคลอง จัดสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รวมทั้งวางโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง
3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม และอนุรักษ์คุณค่าทางวัฒนธรรม
5. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
6. พัฒนาฟื้นฟูและส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี
7. ส่งเสริม สนับสนุนเตรียมความพร้อมในการรักษาความสงบเรียบร้อยและบรรเทาสาธารณภัย
8. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
9. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพ กลุ่มอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
10. พัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
11. การบริหารงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ

2.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์

ในการกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม จะคำนึงถึงสภาพพื้นที่ โดยเน้นการส่งเสริมการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาการปลูกข้าว การเลี้ยงปศุสัตว์ พัฒนาเกษตรยั่งยืนเพื่อผลิตสินค้าเกษตรเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชาชนตำบลควนชุม พัฒนาอาชีพเพื่อส่งเสริมรายได้ให้กับชุมชน และพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานภายในพื้นที่ตำบล

แผนงาน

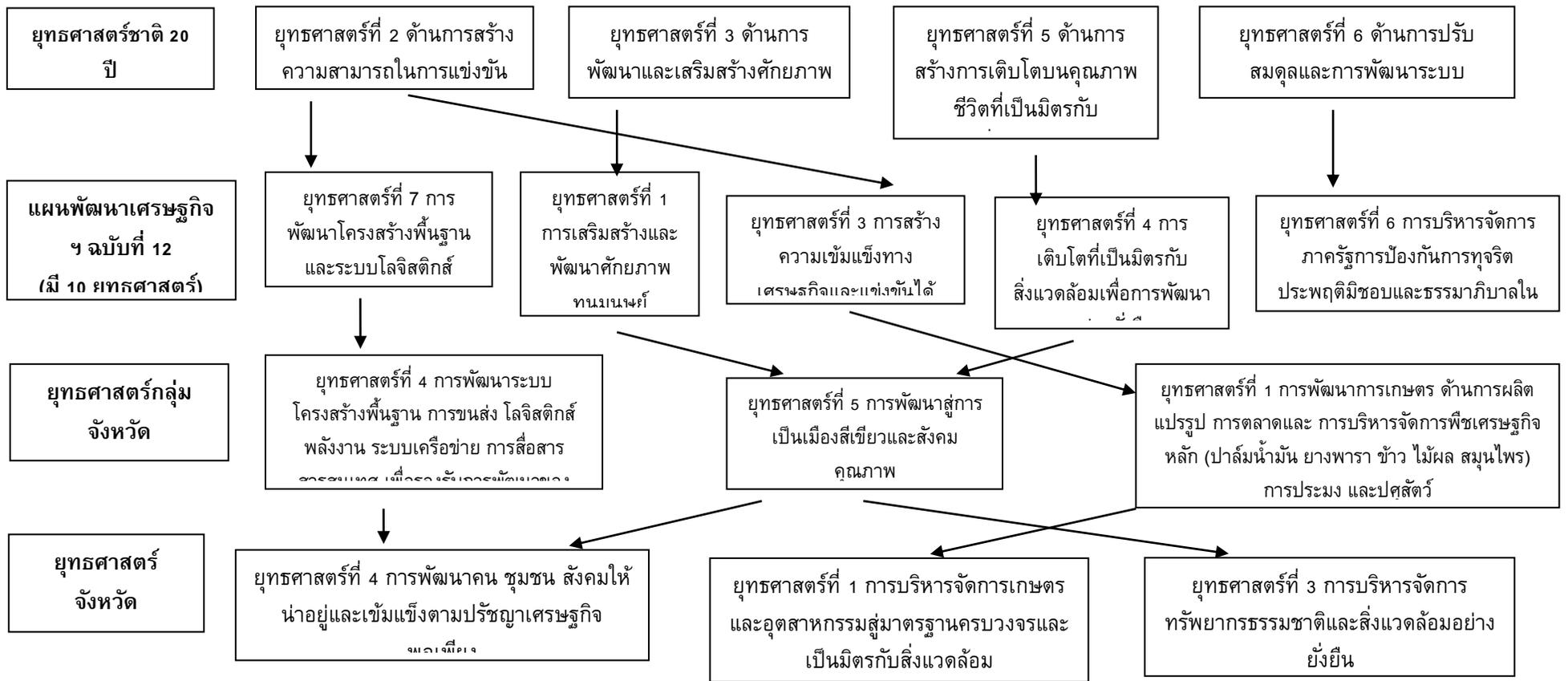
1. แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
2. แผนงานเคหะและชุมชน
3. แผนงานการศึกษา
4. แผนงานสาธารณสุข

/5.แผนงาน...

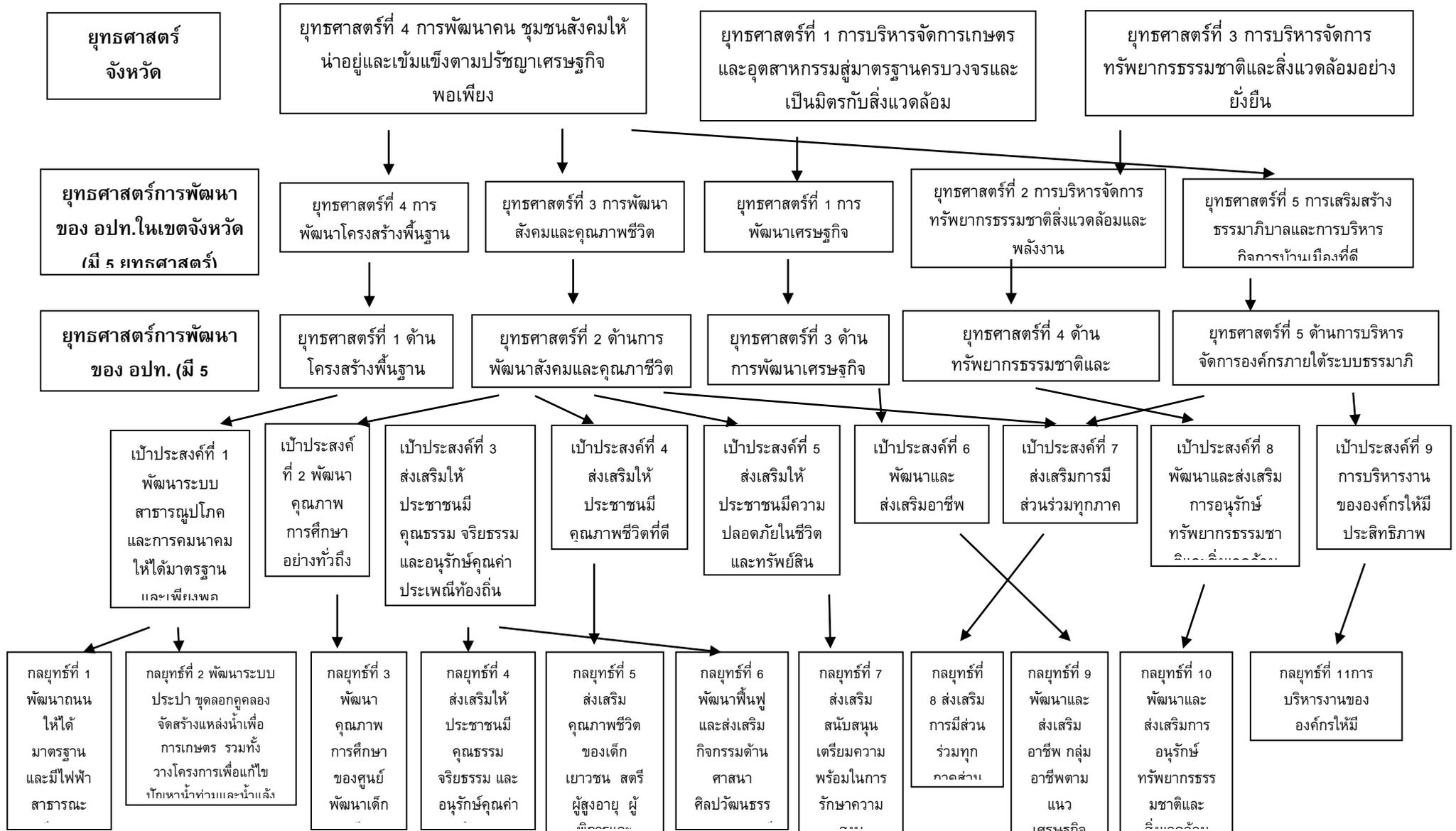
5. แผนงานศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ
6. แผนงานการรักษาความสงบภายใน
7. แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
8. แผนงานงบกลาง
9. แผนงานบริหารทั่วไป
10. แผนงานการเกษตร

2.8 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

โครงสร้างความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม พ.ศ.2566-2570 มีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

/ยุทธศาสตร์...

/3.การวิเคราะห์...

3. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

3.1 การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม ได้วิเคราะห์ SWOT ดังนี้

ด้าน	การวิเคราะห์จุดแข็ง (S = Strength)	การวิเคราะห์จุดอ่อน (W = Weakness)	การวิเคราะห์โอกาส (O = Opportunity)	การวิเคราะห์อุปสรรค (T = Threat)
1. ด้านเศรษฐกิจ	1.มีการประกอบอาชีพเกษตรตลอดปี 2.มีพืชทางการเกษตรที่หลากหลาย 3.มีแหล่งเงินทุนกู้ยืมสำหรับการเกษตรในหมู่บ้าน	1.สถานการณ์ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ 2.ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาไม่แน่นอนซึ่งเป็นรายได้หลักของประชาชนในพื้นที่ 3.ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการเกษตรและการตลาด 4.ขาดแหล่งน้ำที่ใช้สำหรับการเกษตร 5.มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา-2019 ทำให้ประชาชนขาดรายได้และไม่มีงานทำเพิ่มมากขึ้น	1.มีหน่วยงานราชการและหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านต่างๆ 2.มีแหล่งจำหน่ายปุ๋ยชีวภาพในพื้นที่	1.สภาพอากาศมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมไม่เป็นไปตามฤดูกาลปกติ 2.พืชผลทางการเกษตรมีราคาไม่แน่นอนเป็นไปตามกลไกของตลาดและไม่ค่อยได้รับการประกันราคาจากรัฐบาล

2.ด้านสังคม	1.มีสถานศึกษาที่เพียงพอ 2.มีวัดเป็นแหล่งรวมจิตใจ 3.กลุ่มองค์กรในพื้นที่ให้ความร่วมมือ 4.มีกองทุนหลักประกันสุขภาพในพื้นที่ 5.มีกลุ่มมวลชนที่พร้อมจะช่วยเหลือทางด้านต่าง ๆ เช่น อปพร., อสม.	1.ความกลัวของผู้ผู้นำ/เจ้าหน้าที่และผู้บริหารในการแก้ปัญหาบางอย่าง เช่น ปัญหาบ่อนการพนัน ปัญหายาเสพติด 2.ขาดคนที่มีจิตวิทยาในการประสานงานหรือการแก้ไขปัญหาหรือไกล่เกลี่ยกรณีประสบปัญหาที่กระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	1.ผู้นำในพื้นที่เป็นแกนหลักในการประสานงานต่าง ๆ โดยผ่านช่องทางพิเศษ	1.มีกลุ่มการเล่นการพนันในพื้นที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา 2.มีการนำสารเสพติดมาใช้ในวัยรุ่น 3.ประชาชนมีกระแสนิยมในวัตถุและการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย
-------------	---	---	---	---

/3.ด้าน...

ด้าน	การวิเคราะห์จุดแข็ง (S = Strength)	การวิเคราะห์จุดอ่อน (W = Weakness)	การวิเคราะห์โอกาส (O = Opportunity)	การวิเคราะห์อุปสรรค (T = Threat)
3.ด้านการศึกษา	1.มีสถานศึกษาหลายแหล่ง	1.ผลการศึกษาในพื้นที่จะได้คะแนนน้อยกว่าในเมือง	1.การเดินทางไปศึกษาใช้เวลาในการเดินทางน้อยซึ่งจะดีกว่าการที่จะให้บุตรหลานไปเรียนในสถานที่ไกล ๆ	1.ผู้ปกครองบางส่วนจะให้บุตรหลานของตนศึกษาในเมือง
4.ด้านผังเมือง	1.มีถนนสัญจรในตำบลหลายสายซึ่งจะเป็นถนนลาดยาง	1.งบประมาณที่จะใช้ในการพัฒนาดังกล่าวมีน้อย	1.มีเส้นทางในการเดินทางหลายเส้นทาง	1.งบประมาณในการประสานมีไม่เพียงพอ

	คอนกรีต และหิน คลุก			
5.ด้านเทคโนโลยี	1.อบต.นำเทคโนโลยี มาใช้ในการ ปฏิบัติงาน 2.ประชากรในตำบล มีการนำเทคโนโลยี มาใช้ใน ชีวิตประจำวัน ในการสื่อสารต่าง ๆ	1.มีประชากร บางส่วนไม่มีกำลัง ในการเข้าถึงระบบ อินเทอร์เน็ต	1.หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องได้ขยาย พื้นที่ในการใช้ เทคโนโลยีในพื้นที่ เช่น เสาสัญญาณ โทรศัพท์ต่าง ๆ	1.บางครั้ง สัญญาณ อินเทอร์เน็ตมี ปัญหาทำให้การ ทำงานที่ต้องใช้ ระบบมี ผลกระทบ
6.ด้านทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1.ในตำบลมีพื้นที่ สาธารณะซึ่ง สามารถเป็นพื้นที่ อนุรักษ์ธรรมชาติได้	1.ประชาชนไม่เห็น ความสำคัญของ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1.รัฐบาลมีนโยบายใน การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1.สภาพอากาศมี การเปลี่ยนแปลง ฝนไม่ตกตาม ฤดูกาลซึ่งมีผล ต่อการทำนาใน พื้นที่

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ได้ทำการประเมิน
สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

/ด้าน...

ด้าน	สถานการณ์สภาพ แวดล้อม ภายนอกที่	ขอบข่ายและปริมาณ ของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวัง และแนวโน้มน อนาคต
------	---------------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------------

	เกี่ยวข้อง			
๑. โครงการสร้างพื้นฐาน	๑) ประชาชนมีความต้องการเส้นทางการสัญจรไปมาที่สะดวก	-เส้นทางคมนาคม	- ตำบลควนชุม	- พื้นที่มีถนนใช้สะดวกและปลอดภัย
	2) ขาดแคลนน้ำประปาสำหรับอุปโภค-บริโภคยังไม่พอเพียง	- แหล่งน้ำและน้ำประปาในการอุปโภค-บริโภค	- ตำบลควนชุม	- ประชาชนมีแหล่งน้ำและมีน้ำประปาใช้อย่างพอเพียงมีคุณภาพตามมาตรฐานมากขึ้น
	3) ไฟฟ้าส่องสว่างทางและที่สาธารณะยังครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด	- ไฟฟ้า	- ตำบลควนชุม	- มีแสงสว่างเพียงพอประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจรไปมาและป้องกันการเกิดอาชญากรรมได้
	4) ขาดแคลนแหล่งน้ำในการเกษตร	- แหล่งน้ำในการเกษตร	- ตำบลควนชุม	- มีแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร
๒. ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	1) มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด	- เด็กในพื้นที่เลือกที่จะเรียนที่อื่น	- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด	- พัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน
	2) มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคระบาด โรคติดต่อ	- ด้านสาธารณสุข	- ตำบลควนชุม	ในพื้นที่มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคระบาด โรคติดต่อ น้อยลง
	3) มีศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	-มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี	- ตำบลควนชุม	สามารถอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

				ได้
	4) เด็กและผู้สูงอายุ บางครอบครัว ผู้สูง อายุอยู่ตามลำพัง และรับภาระในการ ดูแลเด็ก	-มีการให้ความช่วยเหลือด้าน ต่าง ๆ	- ผู้สูงอายุและเด็ก ในตำบลควนชุม	- ผู้สูงอายุและเด็ก ได้รับการดูแล

/3.ด้าน...

-55-

ด้าน	สถานการณ์ภาพ แวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและ ปริมาณของ ปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวัง และ แนวโน้ม อนาคต
3. ด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ	1) ประชาชนมีอาชีพ เกษตรกรรมและมีอาชีพ เสริม	-ประชาชนสามารถ ดำรงชีพอยู่ในพื้นที่ ได้ตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง	-ตำบลควนชุม	-ประชาชนสามารถ นำหลักเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ใน ชีวิตประจำวันได้
4. ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1) ปริมาณขยะมี เพิ่มขึ้น 2) การเพิ่มพื้นที่ป่าใน ตำบล	-การกำจัดขยะที่ถูก วิธี -ปลูกต้นไม้ในพื้นที่ ตำบล	-ตำบลควนชุม	-ประชาชนสามารถ กำจัดขยะได้ถูกวิธี -ในตำบลควนชุมมี พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น

/ส่วนที่ 3...

ส่วนที่ 3 การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	บริการชุมชนและสังคม	แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	อบต.ควนชุม
๒	ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	บริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศึกษา	สำนักปลัด	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานสาธารณสุข	สำนักปลัด	
		บริหารทั่วไป	แผนงานการรักษาความสงบภายใน	สำนักปลัด	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	สำนักปลัด	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ	สำนักปลัด	
		การดำเนินงานอื่น	แผนงานงบกลาง	สำนักปลัด	
๓	ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	ด้านการเศรษฐกิจ	การเกษตร	สำนักปลัด	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานสร้างความเข้มแข็ง	สำนักปลัด	
4	ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ด้านการเศรษฐกิจ	การเกษตร	สำนักปลัด	
5	ด้านการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ระบบธรรมาภิบาล	บริการชุมชนและสังคม	แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	กองช่าง	
		บริหารทั่วไป	แผนงานบริหารทั่วไป	สำนักปลัด/ กองคลัง	
รวม 5 ยุทธศาสตร์		3 ด้าน	10 แผนงาน	3 สำนัก/กอง	

ส่วนที่ 4 การติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

การติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลควนชุมบรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเป็นหน่วยประเมินผล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. ๒๕61 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.3/ว 2931 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.3/ว 5797 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2559 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. ๒๕59 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์โดยเป็นการประเมินคุณภาพของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามตามแนวทางการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่ายโดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 คะแนน
2. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ 20 คะแนน
3. ยุทธศาสตร์ 60 คะแนน ประกอบด้วย
 - 3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 คะแนน
 - 3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด 10 คะแนน
 - 3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด 10 คะแนน
 - 3.4 วิสัยทัศน์ 5 คะแนน
 - 3.5 กลยุทธ์ 5 คะแนน
 - 3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ 5 คะแนน

3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ 5 คะแนน

3.8 แผนงาน 5 คะแนน

3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรได้น้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

2. การติดตามและประเมินผลโครงการ

การติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินการสอดคล้องกับแผนพัฒนา ท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และ

/แก้ไข...

-138-

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. ๒๕๖1 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.3/ว 2931 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.3/ว 5797 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2559 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. ๒๕๕9 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์โดยเป็นการประเมินคุณภาพของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแนวทางการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้บประมาณรายจ่ายโดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา 10 คะแนน
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ 10 คะแนน
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ 10 คะแนน
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา 10 คะแนน
5. โครงการพัฒนา 60 คะแนน ประกอบด้วย
 - 5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ 5 คะแนน
 - 5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ 5 คะแนน
 - 5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้

ถูกต้อง 5 คะแนน

- 5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5 คะแนน
- 5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 คะแนน
- 5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0 5 คะแนน
- 5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด 5 คะแนน
- 5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนภายใต้หลักประชารัฐ 5 คะแนน
- 5.9 งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) 5 คะแนน
- 5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ 5 คะแนน
- 5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ 5 คะแนน
- 5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5 คะแนน
- คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรได้น้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

/4.3 สรุป...

-139-

๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น จากแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2561-2565

๓.๑ การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. ๒๕๖1 กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งคณะกรรมการจะต้องดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้า วันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า สามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี โดยสามารถใช้แบบสำหรับการติดตามและประเมินผลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้ (1) แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators) (2) แบบบัตรคะแนน (Scorecard Model) แบบบัตรคะแนน หรือ Scorecard Model ของ Kaplan & Norton (3) แบบมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ (Result Framework Model (RF)) (4) แบบเชิงเหตุผล (Logical Model) ตัวแบบเชิงเหตุผล หรือ Logical Model (5) แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน (Process Performance Measurement System (PPMS)) ระบบการวัดกระบวนการปฏิบัติงานหรือ PPMS (6) แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นหรือ Problem-Solving Method (7) แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participatory Methods) (8) แบบการประเมินผลกระทบ

(Impact Evaluation) (9) แบบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Model) (10) แบบการประเมินตนเอง (Self-assessment Model) และ (11) แบบอื่น ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้น ทั้งนี้ต้องอยู่ ภายใต้อกรอบตามข้อ (1)-(10) หรือเป็นแบบผสมก็ได้

- เชิงปริมาณ (Quantity) เชิงคุณภาพ (Quality) ผลที่ได้ จริง ๆ คืออะไร ค่าใช้จ่าย (Cost) เวลา (Time) เป็นไปตามที่กำหนดไว้ หรือไม่

- ประชาชนได้ ประโยชน์ อย่างไรหรือราชการได้ ประโยชน์ อย่างไร

- วัดผลนั้นได้ จริงหรือไม่ หรือวัดได้ เท่าไหร่ (Key Performance Indicators :

KPIs)

- ผลกระทบ (Impact)

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลควนชุมเป็นการติดตาม และประเมินผลความสอดคล้อง องและความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนา และการติดตามและ ประเมินผลโครงการพัฒนาที่องค์กร การบริหารส่วนตำบลควนชุม ได้ ดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน ว่า เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่สอดคล้อง องกับพันธกิจ ซึ่งจะสามารถนำไปสู่ การบรรลุวิสัยทัศน์ที่องค์กร การบริหารส่วนตำบลควนชุม กำหนดหรือไม่ และโครงการพัฒนานั้นประสบความสำเร็จตามกรอบการ ประเมินผลในระดับใด

3.2 สรุปผล...

3.2 สรุปผลการตั้งงบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณ

3.2.1 ปีงบประมาณ พ.ศ.2561

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	งบประมาณที่ ปรากฏใน แผนพัฒนา ท้องถิ่น	งบประมาณตาม ข้อบัญญัติ/เงิน สะสม/เงินอุดหนุน เฉพาะกิจ	งบประมาณที่ เบิกจ่าย	ร้อยละที่ เบิกจ่าย
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.1 แผนงานเคหะและชุมชน	17,949,000	10,424,820	9,259,798.89	88.82
2.ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพ ชีวิต	2.1 แผนงานการศึกษา	5,093,470	7,118,973	6,628,997	93.12
	2.2 แผนงานสาธารณสุข	1,062,000	290,000	184,392	63.58
	2.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	653,800	643,800	425,740	66.13
	2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	20,000	20,000	ไม่ใช้งบประมาณ	-
	2.5 แผนงานการรักษาความสงบภายใน	2,064,000	1,000,000	831,855.64	83.19
	2.6 แผนงานงบกลาง	15,398,800	14,112,400	13,118,500	92.96
3.ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	840,000	160,000	51,000	31.88
4.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	4.1 แผนงานบริหารทั่วไป	90,000	70,000	24,174	34.53
5.ด้านการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ ระบบธรรมาภิบาล	5.1 แผนงานเคหะและชุมชน	3,250,000	-	-	-
	5.2 แผนงานบริหารทั่วไป	1,510,000	644,550	589,447	91.45

รวม		47,934,070	34,484,593	31,113,904.43	90.22
-----	--	------------	------------	---------------	-------

/3.2.2 ปีงบประมาณ...

-141-

3.2.2 ปีงบประมาณ พ.ศ.2562

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	งบประมาณที่ ปรากฏใน แผนพัฒนา ท้องถิ่น	งบประมาณตาม ข้อบัญญัติ	งบประมาณที่ เบิกจ่าย	ร้อยละที่ เบิกจ่าย
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	5,100,000	4,939,200	4,913,860	99.49
	1.2 แผนงานเคหะและชุมชน	2,120,000	1,946,000	1,460,437.87	75.05
	1.3 แผนงานการเกษตร	400,000	105,000	104,500	99.52
2.ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	2.1 แผนงานการศึกษา	5,172,960	5,121,355	4,473,187	87.34
	2.2 แผนงานสาธารณสุข	980,000	1,110,000	931,915.13	83.96
	2.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	594,500	594,500	419,030	70.48
	2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	225,000	249,850	129,125	51.68
	2.5 แผนงานการรักษาความสงบภายใน	17,581,800	14,864,500	13,718,700	92.29
	2.6 แผนงานงบกลาง			ไม่ใช้งบประมาณ	-
3.ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	830,000	60,000	-	-

4.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.1 แผนงานบริหารทั่วไป	80,000	45,000	-	-
5.ด้านการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ระบบธรรมาภิบาล	5.1 แผนงานเคหะและชุมชน	300,000	-	-	-
	5.2 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	105,000	105,000	104,000	99.05
	5.3 แผนงานบริหารทั่วไป	1,940,000	854,780	139,414	16.31
รวม		35,449,260	30,015,185	26,394,469	87.94

/3.2.3 ปีงบประมาณ...

-142-

3.2.3 ปีงบประมาณ พ.ศ.2563

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	งบประมาณที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น	งบประมาณตามข้อบัญญัติ/เงินสะสม	งบประมาณที่เบิกจ่าย	ร้อยละที่เบิกจ่าย
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	28,670,200	10,124,600	9,958,200	98.36
	1.2 แผนงานเคหะและชุมชน	5,256,800	960,700	541,000	56.31
	1.3 แผนงานการเกษตร	15,000	96,000	96,000	100
2.ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	2.1 แผนงานการศึกษา	5,557,780	5,003,431	4,555,733	91.05
	2.2 แผนงานสาธารณสุข	1,080,000	1,059,330	988,622.70	93.33

	2.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	629,500 20,000	729,500 20,000	197,300 -	27.05 -
	2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	1,383,365	527,000	204,300	38.77
	2.5 แผนงานการรักษาความสงบภายใน	19,261,800	15,710,600	13,982,700	89.00
	2.6 แผนงานงบกลาง				
3.ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	840,000	95,000	41,732	43.93
4.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	4.1 แผนงานบริหารทั่วไป	20,000	30,000	27,532	91.77
	4.2 แผนงานสาธารณสุข	40,000	-	-	-
5.ด้านการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ ระบบธรรมาภิบาล	5.1 แผนงานเคหะและชุมชน	700,000	-	-	-
	5.2 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	2,200,000	323,000	323,000	100.00
	5.3 แผนงานบริหารทั่วไป	2,202,000	1,127,000	62,533	5.55
รวม		67,876,445	36,260,161	30,978,652.70	85.43

/3.2.4 ปีงบประมาณ...

-143-

3.2.3 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	งบประมาณที่ ปรากฏใน แผนพัฒนา ท้องถิ่น	งบประมาณตาม ข้อบัญญัติ/เงิน สะสม	งบประมาณที่ เบิกจ่าย	ร้อยละที่ เบิกจ่าย

1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	16,122,400	4,698,900	4,660,000	99.17
	1.2 แผนงานเคหะและชุมชน	3,062,400	828,800	818,000	98.70
	1.3 แผนงานการเกษตร	1,271,900	121,900	121,900	100.00
2.ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	2.1 แผนงานการศึกษา	5,907,214	4,672,046	3,381,535.68	72.38
	2.2 แผนงานสาธารณสุข	1,138,000	1,060,000	690,128	65.11
	2.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	647,300	574,500	121,416	21.13
		20,000	20,000	-	00.00
	2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	1,441,500	445,000	82,524	18.54
	2.5 แผนงานการรักษาความสงบภายใน	20,958,800	14,707,200	13,251,100	90.10
	2.6 แผนงานงบกลาง				
3.ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	860,000	130,000	-	00.00
	3.2 แผนงานการเกษตร	100,000	-	-	00.00
4.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.1 แผนงานบริหารทั่วไป	20,000	-	-	00.00
	4.2 แผนงานสาธารณสุข	-	-	-	00.00
	4.3 แผนงานการเกษตร	40,000	30,000	-	00.00

/ยุทธศาสตร์...

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	งบประมาณที่ ปรากฏใน แผนพัฒนา ท้องถิ่น	งบประมาณตาม ข้อบัญญัติ/เงิน สะสม	งบประมาณที่ เบิกจ่าย	ร้อยละที่ เบิกจ่าย
5.ด้านการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ ระบบธรรมาภิบาล	5.1 แผนงานเคหะและชุมชน	7,000,000	-	-	00.00
	5.2 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	2,100,000	2,000,000	-	00.00
	5.3 แผนงานบริหารทั่วไป	2,152,000	666,000	37,438	5.62
รวม		62,846,514	29,954,346	23,164,041.68	77.33

หมายเหตุ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 เป็นข้อมูลเดือนสิงหาคม 2564 เนื่องจากจัดทำในเดือนกันยายน 2564

3.3 สรุปผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติเชิงปริมาณ

3.3.1 ปีงบประมาณ พ.ศ.2561

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	จำนวนโครงการ			ร้อยละ (ดำเนินการ ตาม แผนพัฒนา)
		จำนวนโครงการที่ ปรากฏในแผนพัฒนา	จำนวนโครงการที่บรรจุ ในข้อบัญญัติงบประมาณ	จำนวน โครงการที่ได้ ปฏิบัติ	
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.1 แผนงานเคหะและชุมชน	60	36	36	60.00
2.ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพ ชีวิต	2.1 แผนงานการศึกษา	11	11	10	90.91
	2.2 แผนงานสาธารณสุข	23	22	22	95.65
	2.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	9	9	8	88.89
		1	1	1	100.00
	2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	7	4	2	28.57
	2.5 แผนงานการรักษาความสงบภายใน	4	4	4	100.00

	2.6 แผนงานงบกกลาง				
--	-------------------	--	--	--	--

/ยุทธศาสตร์...

-145-

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	จำนวนโครงการ			ร้อยละ (ดำเนินการ ตาม แผนพัฒนา)
		จำนวนโครงการที่ ปรากฏในแผนพัฒนา	จำนวนโครงการที่บรรจุ ในข้อบัญญัติ งบประมาณ	จำนวนโครงการที่ ได้ปฏิบัติ	
3.ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน	4	2	1	25.00
4.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.1 แผนงานบริหารทั่วไป	3	1	1	33.33
5.ด้านการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ระบบ ธรรมาภิบาล	5.1 แผนงานเคหะและชุมชน	7	1	-	-
	5.2 แผนงานบริหารทั่วไป	8	8	6	75.00
รวม		137	99	91	66.42

3.3.2 ปีงบประมาณ พ.ศ.2562

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	จำนวนโครงการ			ร้อยละ (ดำเนินการ ตาม แผนพัฒนา)
		จำนวนโครงการที่ ปรากฏในแผนพัฒนา	จำนวนโครงการที่บรรจุ ในข้อบัญญัติงบประมาณ	จำนวน โครงการที่ได้ ปฏิบัติ	
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	19	16	16	100.00
	1.2 แผนงานเคหะและชุมชน	10	9	8	80.00

	1.3 แผนงานการเกษตร	2	1	1	50.00
2.ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	2.1 แผนงานการศึกษา	10	10	10	100.00
	2.2 แผนงานสาธารณสุข	24	23	23	95.83
	2.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	8	8	7	87.50
	2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	1	1	1	100.00
	2.5 แผนงานการรักษาความสงบภายใน	3	3	3	100.00
	2.6 แผนงานงบกลาง	4	4	4	100.00

/ยุทธศาสตร์...

-146-

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	จำนวนโครงการ			ร้อยละ (ดำเนินการตาม แผนพัฒนา)
		จำนวนโครงการที่ ปรากฏในแผนพัฒนา	จำนวนโครงการที่บรรจุ ในข้อบัญญัติ งบประมาณ	จำนวนโครงการ ที่ได้ปฏิบัติ	
3.ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	4	2	-	-
4.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.1 แผนงานบริหารทั่วไป	2	1	-	-
5.ด้านการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ระบบ ธรรมาภิบาล	5.1 แผนงานคณะและชุมชน	2	-	-	-
	5.2 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	1	1	1	100.00
	5.3 แผนงานบริหารทั่วไป	8	7	3	37.50
รวม		98	86	77	78.57

3.3.3 ปีงบประมาณ พ.ศ.2563

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	จำนวนโครงการ			ร้อยละ (ดำเนินการตาม แผนพัฒนา)
		จำนวนโครงการที่ ปรากฏในแผนพัฒนา	จำนวนโครงการที่บรรจุ ในข้อบัญญัติงบประมาณ	จำนวน โครงการที่ได้ ปฏิบัติ	
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	47	32	31	65.96
	1.2 แผนงานเคหะและชุมชน	19	5	5	26.32
	1.3 แผนงานการเกษตร	1	1	1	100.00
2.ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	2.1 แผนงานการศึกษา	10	9	9	90.00
	2.2 แผนงานสาธารณสุข	26	25	25	96.15
	2.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	8	7	4	50.00
		1	1	-	-
	2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	8	6	3	37.50
	2.5 แผนงานการรักษาความสงบภายใน	4	4	4	100.00
2.6 แผนงานงบกลาง					

/ยุทธศาสตร์...

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	จำนวนโครงการ			ร้อยละ (ดำเนินการตาม แผนพัฒนา)
		จำนวนโครงการที่ ปรากฏในแผนพัฒนา	จำนวนโครงการที่บรรจุ ในข้อบัญญัติ งบประมาณ	จำนวนโครงการ ที่ได้ปฏิบัติ	
3.ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของ	5	3	2	40.00

	ชุมชน				
4.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.1 แผนงานบริหารทั่วไป	1	1	1	100.00
	4.2 แผนงานสาธารณสุข	1	-	-	-
5.ด้านการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ระบบ ธรรมาภิบาล	5.1 แผนงานเคหะและชุมชน	2	-	-	-
	5.2 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	6	1	1	16.67
	5.3 แผนงานบริหารทั่วไป	13	13	5	38.46
รวม		152	108	91	59.86

3.3.4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	จำนวนโครงการ			ร้อยละ (ดำเนินการ ตาม แผนพัฒนา)
		จำนวนโครงการที่ ปรากฏในแผนพัฒนา	จำนวนโครงการที่บรรจุใน ข้อบัญญัติงบประมาณ/เงิน สะสม	จำนวน โครงการที่ได้ ปฏิบัติ	
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	76	39	39	51.32
	1.2 แผนงานเคหะและชุมชน	16	4	4	25.00
	1.3 แผนงานการเกษตร	6	1	1	16.67
2.ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพ ชีวิต	2.1 แผนงานการศึกษา	11	8	7	63.64
	2.2 แผนงานสาธารณสุข	27	25	4	92.59
	2.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	9	8	1	11.11
		1	1	-	00.00
	2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	8	5	2	25.00
	2.5 แผนงานการรักษาความสงบภายใน	4	4	4	100.00
	2.6 แผนงานงบกลาง				

/ยุทธศาสตร์...

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	จำนวนโครงการ			ร้อยละ (ดำเนินการตาม แผนพัฒนา)
		จำนวนโครงการที่ ปรากฏในแผนพัฒนา	จำนวนโครงการที่บรรจุ ในข้อบัญญัติ งบประมาณ/เงินสะสม	จำนวนโครงการ ที่ได้ปฏิบัติ	
3.ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน	6 1	4 -	- -	00.00 00.00
	3.2 แผนงานการเกษตร				
	4.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.1 แผนงานบริหารทั่วไป	4	-	-
	4.2 แผนงานสาธารณสุข	-	-	-	00.00
	4.3 แผนงานการเกษตร	1	1	-	00.00
5.ด้านการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ระบบ ธรรมาภิบาล	5.1 แผนงานเคหะและชุมชน	5	-	-	00.00
	5.2 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	5	1	-	00.00
	5.3 แผนงานบริหารทั่วไป	12	10	2	16.67
	รวม	189	111	64	33.86

หมายเหตุ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 เป็นข้อมูลเดือนสิงหาคม 2564 เนื่องจากจัดทำในเดือนกันยายน 2564

๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต

๑. เกิดการพัฒนาที่ล่าช้า เพราะการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน สลับซับซ้อน
๒. ประชาชนอาจเกิดความเบื่อหน่ายกับกระบวนการจัดทำแผนที่มีความยุ่งยากมากขึ้น
๓. ปัญหาอาจไม่ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุดเพราะข้อจำกัดของระเบียบกฎหมายที่ทำให้ยากและบางเรื่องอาจทำไม่ได้
๔. จากระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2561 มีข้อจำกัดในเรื่องของการเพิ่มเติมแผนพัฒนา ที่จะต้องผ่านการประชาคมท้องถิ่นระดับตำบล การจัดทำแผนพัฒนาจึงต้องรัดกุมและต้องละเอียดให้มากขึ้น
๕. โครงการต่าง ๆ ในแต่ละปีมีมาก ไม่สามารถดำเนินการได้ทั้งหมดงบประมาณมีไม่เพียงพอ และบางหมู่บ้านต้องการที่จะนำโครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินการในปีที่ผ่านมา มาดำเนินการในปีปัจจุบัน
๖. การเปลี่ยนแปลงในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อ อบต. เช่น การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของการจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายที่ใช้บังคับกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง

๔.๒ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

ข้อเสนอแนะจากการติดตามและประเมินผล

๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรพิจารณาใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและให้มีความสอดคล้องกัน
๒. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรพิจารณางบประมาณและคำนึงถึงสถานการณ์คลังในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่จะบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น
๓. ควรพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจแต่ละด้านที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการโอนงบประมาณ
๔. ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น

ภาคผนวก ข การประเมินคุณภาพของแผน

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนา
ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	20
2. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ	20
3. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย	60
3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(10)
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(10)
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	(10)
3.4 วิสัยทัศน์	(5)
3.5 กลยุทธ์	(5)
3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(5)
3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(5)
3.8 แผนงาน	(5)
3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(5)
รวม	100

-การให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1.ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของดิน ลักษณะของแหล่งน้ำ ลักษณะของไม้/ป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ	20 (3)	
	(2) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร และช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ	(2)	
	(3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ	(2)	
	(4) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริการพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ	(2)	
	(5) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การปศุสัตว์ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพ แรงงาน ฯลฯ	(2)	
	(6) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือศาสนาประเพณีและงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ฯลฯ และอื่นๆ	(2)	
	(7) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้ ภูเขา คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ	(2)	

	(8) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือการใช้ข้อมูล จปฐ.	(2)	
	(9) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการ และการดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา ปรีกษาหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(3)	
2. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (1) การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของ ผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand 4.0	20 (5)	
	(2) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและการบังคับใช้ ผลของการบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น	(3)	

/2.การวิเคราะห์...

-3-

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
2. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ (ต่อ)	(3) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	(3)	
	(4) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การส่งเสริมอาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาอาชีพและกลุ่มต่างๆ สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทั่วไป เป็นต้น	(3)	
	(5) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่างๆ ทางภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น การประดิษฐ์ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา	(3)	
	(6) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนา ในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงานได้แก่ S-Strength (จุดแข็ง) W-Weakness (จุดอ่อน) O-Opportunity	(3)	

	(โอกาส) และ T-Threat (อุปสรรค)		
3. ยุทธศาสตร์	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้	60	
3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ประเด็น ปัญหาการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเชื่อมโยงหลัก พระราชบัญญัติ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติและ Thailand 4.0	(10)	
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัด	สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ของ ท้องถิ่น และยุทธศาสตร์จังหวัด และเชื่อมโยงหลักพระราชบัญญัติ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ และ Thailand 4.0	(10)	
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์พัฒนา ภาคแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหาร ราชการแผ่นดิน นโยบาย/ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาล หลักพระราชบัญญัติ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ Thailand 4.0	(10)	
3.4 วิสัยทัศน์	วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานภาพที่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ โอกาส และศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น และสัมพันธ์กับโครงการพัฒนาท้องถิ่น	(5)	

/3.5 กลยุทธ์..

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
3. ยุทธศาสตร์ (ต่อ) 3.5 กลยุทธ์	แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำตามอำนาจ หน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในสิ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุ	(5)	

3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	วิสัยทัศน์นั้น		
3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)	เป้าหมายของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อกฎยุทธ์ที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ชัดเจน	(5)	
3.8 แผนงาน	ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุ	(5)	
3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากศักยภาพของพื้นที่จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทางยุทธศาสตร์		
	แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจากเป้าหมาย ตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ และยุทธศาสตร์ขององค์กร	(5)	
	ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจน นำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยระบุแผนงานและความเชื่อมโยงดังกล่าว		
	ความเชื่อมโยงองค์กรรวมทั้งนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต / โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 Thailand 4.0 แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(5)	
รวมคะแนน		100	

**แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้อง
แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม**

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	10
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	10
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	10
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา	10
5. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	60
5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(5)
5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(5)
5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(5)
5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	(5)
5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(5)
5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0	(5)
5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(5)
5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้อำนาจรัฐ	(5)
5.9 งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	(5)
5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(5)
5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ	(5)
5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(5)
รวมคะแนน	100

- การให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนา
ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
1.การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	10	
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	1) การควบคุมที่มีการใช้ตัวเลขต่างๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณ เช่น การวัดจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ก็คือผลผลิตนั่นเองว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่จำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่ได้กำหนดไว้เท่าไร จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวนเท่าไรสามารถอธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ 2) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงปริมาณ (Quantitative)	10	
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	1) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการนำเอาเทคนิคต่างๆ มาใช้เพื่อวัดว่าภารกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่ และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจหรือไม่ สิ่งของ วัสดุครุภัณฑ์ การดำเนินการต่างๆ มีสภาพหรือลักษณะถูกต้อง ครบถ้วน สามารถใช้การได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลักประสิทธิผล(Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน 2) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงคุณภาพ (Qualitative)	10	
4.แผนงานและยุทธศาสตร์	1) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่างๆ จนนำไปสู่	10	

การพัฒนา	<p>การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand/Trend หรือหลักการบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน</p> <p>2) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน หลักปรัชญา</p>		
----------	---	--	--

/5.โครงการ...

-3-

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
<p>5. โครงการพัฒนา</p> <p>5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ</p> <p>5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ</p>	<p>ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้</p> <p>เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ชื่อโครงการมีความชัดเจน มุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจะพัฒนาอะไรในอนาคต</p>	<p>60</p> <p>(5)</p>	
<p>5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง</p>	<p>มีวัตถุประสงค์ชัดเจน (clearobjective) โครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ สอดคล้องกับหลักการและเหตุผล วิธีการดำเนินงาน ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเป็นไปได้ชัดเจน มีลักษณะเฉพาะเจาะจง</p>	<p>(5)</p>	
<p>5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี</p>	<p>สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึงเป้าหมายต้องชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร กลุ่มเป้าหมายพื้นที่</p> <p>ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงานอธิบายให้ชัดเจนว่าโครงการนี้จะทำที่ไหน เริ่มต้น</p> <p>ในช่วงเวลาใดและจบลงเมื่อไร ใครคือกลุ่มเป้าหมายของโครงการหากกลุ่มเป้าหมายมีหลายกลุ่มให้บอกชัดเจนไปว่าใครคือกลุ่มเป้าหมายหลัก ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง</p>	<p>(5)</p>	
<p>5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p>	<p>โครงการสอดคล้องกับ (1) ความมั่นคง (2) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (3) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (6) การปรับสมดุลและพัฒนา</p> <p>ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน</p>	<p>(5)</p>	

<p>5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0</p>	<p>โครงการมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12</p> <p>โดย (1) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา (3) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (4) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย 2579 (5) ยึดหลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาวภายใต้แนวทางการพัฒนา (1) การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง (2) การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (3) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (4) การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง (5) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (6) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ</p>	(5)	
	<p>โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value-Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมทำน้อย ได้มาก เช่น (1) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า โภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม (2) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (3) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการวิจัยและพัฒนาแล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรมฯลฯ</p>		

/5.7 โครงการ...

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
<p>5. โครงการพัฒนา (ต่อ) 5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด</p>	<p>โครงการพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับห่วงโซ่เวลาของแผนพัฒนาจังหวัดที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือนหนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ซึ่งไม่สามารถแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็นโครงการเชื่อมต่อหรือเดินทางไปด้วยกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่ได้กำหนดขึ้นที่เป็นปัจจุบัน</p>	(5)	
<p>5.8 โครงการแก้ไขปัญหา</p>	<p>เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชนดำเนินการเองหรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อ</p>	(5)	

<p>ความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญา</p>	<p>ยอดและขยายได้เป็นโครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่จะให้ท้องถิ่นมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>5.9 งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)</p>	<p>งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ 5 ประการในการจัดทำโครงการได้แก่ (1) ความประหยัด (Economy) (2) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) (3) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) (4) ความยุติธรรม (Equity) (5) ความโปร่งใส (Transparency)</p>	(5)	
<p>5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ</p> <p>5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ</p>	<p>การประมาณการราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการ ถูกต้องตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบได้ในเชิงประจักษ์</p>	(5)	
<p>5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์</p>	<p>มีการกำหนดดัชนีชี้วัดผลงาน (Key Performance Indicator : KPI) ที่ สามารถวัดได้ (measurable) ใช้ออกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้ออกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจการกำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดขึ้นที่สิ่งที่ได้รับ (การคาดการณ์ คาดว่าจะได้รับ)</p>	(5)	
	<p>ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่า วัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง (1) มีความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจง ในการดำเนินงานตามโครงการ (2) วัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้ (3) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ (4) เป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับความเป็นจริง (5) ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้</p>	(5)	
รวมคะแนน		100	

ภาคผนวก